

“Mēs atgriezāties”

Foto - E. Gabranovs

Aplūko izstādi. Latvijas Politiski represēto apvienības Balvu nodaļas vadītāja Ārija Tihomirova (foto) vienmēr ir uzsvērusi, ka, nezinot vēsturi, nav nākotnes: “Šodien piemiņas pasākumos nebija bērnu, bet tam ir attaisnojums, jo sācies brīvlaiks. Tomēr skumji, ka pēdējos gados neesam aicināti ne uz vienu skolu.”

Edgars Gabranovs

14.jūnijā Kubulu kultūras namā, pieminot vairāk nekā 15 tūkstošus Latvijas pilsoņu, ko padomju okupācijas režīms izsūtīja uz Sibīriju, atklāja Jēkabpils Vēstures muzeja fotoportretu izstādi “Mēs atgriezāties”. “Mūs jau ir mazāk par simts. Deviņdesmit septiņi,” secināja Latvijas Politiski represēto apvienības Balvu nodaļas vadītāja Ārija Tihomirova.

Pirms izstādes atklāšanas Kubulu kultūras nama vadītāja Laura Zujāne, uzrunājot klātesošos pie piemiņas akmens Balvu dzelzceļa stacijā, atgādināja, ka 1941.gada 14.jūnijā plānotā deportācija nebija spontāna akcija: “Tā bija labi izplānota un ilgstoši gatavota operācija un represija. Padomju varas realizēto represiju galvenais mērķis bija salauzt cilvēka gribu, iznīcināt viņa pārliecību un ticību savai valstij. Bet ticība Latvijai bija tā, kas spēcīgā un ļāva izturēt. Šodien, komunisma upuru piemiņas dienā, mēs pieminam represiju upurus un pārdomājam Latvijas traģiskās vēstures lappuses.” Ārija Tihomirova nodaļas domes deputāte Sandra Kindzule aicināja noliekt galvas pateicībā un cieņā pret visiem tiem, kas cieta no padomju varas nežēlīgajām represijām: “Šī vieta ir simbols un vēstures liecība, kas atgādina mums par pagātnes traģēdiju, kas skāra tik daudz nevainīgu cilvēku dzīves, sākot no vēl nedzimuša bērna līdz vecam sirmgalvim. Represijas ir traģisks laiks mūsu valsts vēsturē, kad padomju varas iestādes sistemātiski vajāja un aizturēja cilvēkus viņu politisko vai ideoloģisko pārliecību dēļ. Daudzi no tiem tika nosūtīti uz cietumiem, izsūtīti vai pat nolemti nāvei. Cilvēki tika sodīti par to, ka

viņi domāja, darīja un vienkārši mīlēja savu tēvzemi. Šodien kā vēl nekad mums jāapzinās, ka mūsu pienākums ir nodot šo vēstījumu nākamajām paaudzēm. Mums jā dara viss, lai vēsture neatkārtotos, un jācinās par taisnīgumu, brīvību un cilvēktiesībām. Gūstot dziļi sāpīgu mācību no šīm traģēdijām pagātnē, mums kopā jāraugās labākos laikos nākotnē.”

L.Zujāne informēja, ka izstāde “Mēs atgriezāties” tapusi sadarbībā ar Jēkabpils Vēstures muzeju un mākslinieci Mētru Šulmaheri kā vēlējums komunistiskā genocīda upuriem un tām represētajām personām, kuras spēja atgriezties Latvijā: “Šogad atceres dienu pasākumu rīkošanas koncepciju nolēmām pamainīt. Izstādes stāsts ir par to, ka cilvēki, dodoties izsūtījumā uz Sibīriju, paņēma līdzi sev kādu mīļu lietu no mājām, – kādam tās bija dzintara krelles, citam – cukurtrauks, citam – fotoaparāts, bet katrai no šīm lietām ir īpašs stāsts...” Izstādes atklāšanā emocionālu pārsteigumu sarūpēja arī Kubulu pagasta iedzīvotājas Annas Belkas meita Irina Klija, kura nolasīja dzejoli, ko veltījusi saviem mīļajiem. A.Belkai 1949.gada 25.martā, kad viņas ģimene sakrāmēta lopu vagonos tepat, Balvu stacijā, bija tikai nepilni 8 gadi. Izveda arī viņas 12 gadus veco māsu Zinaīdu, mammu, aklo tēvabrāli. Tēvs tika arestēts jau iepriekš, viņa liktenis joprojām nav zināms. Vecīši nomira praktiski uzreiz pēc nonākšanas izsūtījuma vietā. Balveniete Vita Romanovska, atklājot šo atmiņu stāstu, piebilda, ka I.Klijai atmiņās spilgti iespiedis mammas stāstītājs par brīdi, kad izsūtītie ieradusies Sibīrijā: “*“Ludojedov privezļi (cilvēkēdājus atveda!)”* saukuši bērni. Tiesa, tieši sibīrieši bija tie, kuri palīdzēja izdzīvot. Cilvēcība uzvarēja necilvēciskos likumus un aizspriedumus.”

Nākamajā
Padugumā

● Gandrīz tūkstošus
Latgales senioru Dziesmu un
deju festivāls

● Ko redzēja Dānija?
Pieredzes apmaiņas brauciens

Vai birst revolūcija?

15.jūnijā Balvu novada Finanšu komitejas sēdē trīs lēmumprojekti tālākai virzīšanai uz domes sēdi bija par Balvu novada pašvaldības izpilddirektora, par izpilddirektora vietnieka administratīvajos un finanšu jautājumos iecelšanu un par izpilddirektora vietnieka attīstības plānošanas un nekustamā īpašuma jautājumos iecelšanu. Domes priekšsēdētājs, Finanšu komitejas priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, taujāts, kas noticis, paskaidroja, ka pilda likuma normas, jo izpilddirektorei ir vietniekiem ir terminēts darba līgums, kas deputātiem jāapstiprina turpmākajiem pieciem gadiem.

Kontroli veic, neapturot transportlīdzekli

Saskaņā ar Valsts policijas sniegto informāciju, kopš 2023. gada februāra, kad ceļu satiksmes uzraudzība tiek veikta ar pielāgotām

meteostaciju kamerām, ievērojami ir pieaudzis fiksēto autoceļu lietošanas nodevu jeb vinjetes nemaksātāju skaits. Pielāgotās meteostaciju kameras kontrolē vinjetes esamību, neapturot transportlīdzekli. Saskaņā ar “Autoceļu lietošanas nodevas likumu”, ja vinjete nav iegādāta, transportlīdzekļa īpašniekam, turētājam vai pārvaldītājam piemēro naudas sodu no simt līdz divsimt naudas soda vienībām, atbilstoši sods var būt līdz pat 1000 eiro.

Nākamgad pārcels divas darba dienas

2024.gadā tiks pārceltas divas darba dienas – no pirmdienas, 23.decembra, uz sestdienu, 14.decembri, un no pirmdienas, 30.decembra, uz sestdienu, 28.decembri.

Īsziņas

Nedēļas jautājums

Kas Jums patlaban šķiet svarīgs?

Ingrīda Zinkovska

AUSMA KAKTIŅA no Dūrupes: – Tas, ka jūlijā braucu projām uz Angliju. Nodzīvoju šeit 20 gadus, un bērni man neļauj ilgāk palikt vienai. Man bijušas vairākas operācijas, tādēļ pērn un šogad neko dārzā nestādīju. Visas trīs meitas dzīvo Anglijā. Šonedēļ gaidu vecāko meitu, viņa atbrauks, padzīvos kādu laiku un tad lidos atpakaļ. Man vēl šādas tādas lietas jānokārto, tad arī es došos projām. Es gan solīju, ka nebraukšu uz turieni, bet jābrauc spiestā kārtā. Pieskatišu mazbērņus, auklēšu mazmazbērniņu. Meitas un mazbērni iedzīvojušies ārzemēs, atpakaļ nebrauks. Ko šeit darīt? Katrs jaunais prezidents sola labāku dzīvi, bet tik un tā nekas nemainās.

GUNTA MINCĀNE no Bērzkalnes: – Slikti, ka sausums un aukstums naktīs turpinās. Dārzs jālaista pastāvīgi, citādi nekas neizaugs. Labi, ka man ir diķis. Salmas ļoti ietekmēja gan dārza, gan meža augus – dārzos nebūs ne ābolu, ne ogu, mežā arī mellenītēm ziedi nosala, brūklenes ir izkaltošas tā, ka, ejot pa brūklenāju, zem kājām izkaltsi zeme sprakst. Purvs arī ir izkalts. Dabai neko nepadarīsi. Turklāt dārzā augļu kokiem kaut kādi kaitēkļi iemetušies, ābelēm lapas apgrauztas, ja pakrati, zaļi tārpīņi krīt zemē. Siltumu ļoti gribas, bet lietu arī vajadzētu.

NIKOLAJS GRIGORICA no Kupravas: – Par laika apstākļiem nesatraucos – dārzu esmu atdevis kaimiņienei, jo esmu iekāpis deviņtāju gadu desmitā. Arī karstums man patīk, jo esmu no Moldāvijas, atbraucu jau 1968.gadā, strādāju Balvos ēdnīcā un restorānā par pavāru. Tagad ik pa laikam dzīvoju ārzemēs, jo tur dzīvo manas meitas un mazmeita. Divas meitas dzīvo Vācijā, mazmeita – Spānijā. Es viņas uzaudzināju, tādēļ tagad meitas rūpējas par mani. Rudenī dodos uz Spāniju un dzīvoju līdz pavasarim, taču mani *velk* atpakaļ uz Latviju. Arī dzīvojot šeit, bērni man palīdz materiāli. Paldies Dievam, arī par veselību nesūdzos!

BIRUTA VANCĀNE no Balviem: – Karstums un liels sausums! Viss kalst ārā. Par daudz tā siltuma. Lilijas ir mazas, maziņas, tādēļ nekādi karaliski ziedi nav gaidāmi. Jāņogas, ērkšķogas salnās nav cietušas, bet ķiršu un ābolu ražas noteikti nebūs. Dārziņš man maziņš, kartupeļi vien kādi piecdesmit iestādīti, bet jārupējas tāpat.

VITA SKIDAN, patvēruma meklētāja no Ukrainas, dzīvo Vidučos: – Patlaban mums ar vīru ir svarīgi organizēt vasaras brīvdienas bērniem, jo mums ir gan savi, gan audzēbērni. Mazākie apmeklē dārziņu, bet vecākie vēl *onlainā* turpina mācības Ukrainas skolā, jo sakarā ar okupāciju tās sākas vēlāk. Ar atpūtu bērniem Medņevā slikti. Arī citos novados Latvijā bērnu labā tiek darīts daudz vairāk nekā Balvu, manuprāt. Kopš pavasara nav arī brīvprātīgo, kas kaut ko varētu pateikt priekšā, kur griezties.

MANA NEDĒĻA

Saule mirdz un vasara rit pilnā sparā. Tas ir mans laiks – mans dzimšanas laiks. Visas nedēļas dienas ir piepildītas ar neskaitāmiem darbiem, brīnišķīgiem notikumiem, pozitīvām emocijām. Laiks aizrit, kārtojot jautājumus saistībā ar XVIII Latgales novada senioru Dziesmu un deju festivālu “Rūtoj saule, rūtoj bite”, kas notiks 17.jūnija Rugājos. Paralēli tam notiek arī darbs pie Dziesmu svētku koordinātoru pienākumiem – ligumi, transporti, naktsmitnes, ēdinašana, koncerti, biļetes un citi jautājumi. Savukārt jau šodien manā dzīves grāmatā iesākas posms citā statusā, jo svinēšu skaistu dzīves jubileju, kas piepildīta ar dzīves pieredzi, mīlestību, lielākiem vai mazākiem sasniegumiem. Dienas pirmajā pusē būšu kopā ar darba kolēģiem, bet vakarā – dārza svētki ar ģimeni, kaimiņiem, radiem un draugiem. Bet jau sestdien senioru svētki Rugājos! Uz tikšanos!

IVETA TILTIŅA, Balvu novada Kultūras pārvaldes speciāliste

No vēstulēm

Inflācija varētu samazināties līdz 5%

Šī gada maijs, visticamāk, būs pēdējais mēnesis tuvākajā nākotnē, kad gada inflācija Latvijā vēl pārsniedza 10% un līdz septembrim gada inflācija Latvijā varētu noslīdēt līdz 5%. Kā liecina Centrālās statistikas pārvaldes publicētā informācija, šī gada maijā patēriņa cenas Latvijā bija par 12,1% augstākas nekā pērn, savukārt pēdējā mēneša laikā cenas Latvijā pieauga par 1,2%. Neskatoties uz iespaidīgo gāzes cenu kritumu biržās un kopumā ļoti saprātīgu elektroenerģijas cenu līmeni *Nordpool* biržā, maijā Latvijā būtiski pieauga elektroenerģijas un siltumenerģijas cenas, jo ar 1.maiju beidzās valsts atbalsta pasākumi, un, piemēram, apkures tarifi Rīgā tika samazināti tikai mēneša vidū.

Patēriņu cenu straujākais kāpums Latvijā noteikti ir beidzies, un maijā gandrīz visu mēneša inflāciju Latvijā veidoja elektroenerģijas, kā arī siltumenerģijas cenu kāpums. Inflācija mazinās ne tikai Latvijā, bet arī citos pasaules reģionos. Dažādu resursu cenas pasaulē krit kopš pērnā gada maija, ražošanas apjomi rūpniecībā samazinās, jo pandēmijas laika lielais netipiski pieprasījums pēc precēm ir beidzies, un loģistikas izmaksas arī atgriežas iepriekšējā līmenī. Tāpat Covid-19 pandēmijas ekonomikas atbalsta pasākumi ir beigušies, un arvien vairāk jūtam arī centrālo banku centienus ierobežot inflāciju. Piemēram, ASV naudas piedāvājums samazinās pirmo reizi vairāk nekā 50 gadu laikā. Tas ir noņēmis spiedienu uz preču cenām, tomēr inflācija kopumā Latvijā joprojām ir augsta. Iekšējo

pakalpojumu cenas pārsvarā turpina augt pietiekami straujā tempā, un par plašāku cenu samazinājumu (zemāku resursu vai enerģijas cenu dēļ) pagaidām nevaram runāt.

Šobrīd lielais jautājums – kad un vai saks mazināties pārtikas cenas, kas šogad turpināja augt, neskatoties uz dažādu pārtikas izejvielu un energoresursu cenu kritumu finanšu tirgos. Šeit ir pirmās labās ziņas – maijā pirmo reizi kopš 2021.gada augusta Latvijā pārtikas un bezalkoholisko dzērienu cenas samazinājās par 0,1%. Kopš 2021.gada augusta pārtikas cenas kopumā Latvijā ir augušas par vairāk nekā 40%, un uz šī fona cenu samazinājums maijā, protams, ir ļoti nebūtisks. Tomēr maija mēnesim pārtikas cenu samazinājumi Latvijā nav raksturīgi, un tādēļ domāju, ka vismaz līdz vasaras beigām mēs noteikti varam gaidīt tālāku pārtikas cenu samazinājumu Latvijā. Pēdējo divu gadu laikā pārtikas cenas Latvijā augušas daudz straujāk kā citur Eiropā vai pasaulē. Daļēji tas ir saistīts ar energoresursu un citu izejvielu cenu kāpumu, ko, iespējams, esam izjutuši ātrāk un izteiktāk nekā citas Eiropas valstis kaut vai tādēļ, ka atrodamies tuvu karam Ukrainā. Tomēr ne visas pārtikas cenu inflācijas atšķirības starp Baltiju un citām Eiropas valstīm var izskaidrot ar makroekonomiski izmērāmiem lielumiem, un, enerģijas cenām normalizējoties, mums prasītos plašāks pārtikas cenu samazinājums. Pagaidām to redzam produktiem, kuriem ir īss realizācijas termiņš. Piemēram, piena produktu un dārziņu cenas maijā samazinājās, jo to ražošanas izmaksas ātrāk ienāk zemākas enerģijas cenas.

Pēc manām prognozēm tuvākajos dažos mēnešos Latvijā varētu būt neliela

deflācija mēneša ietvaros, lētākas siltumenerģijas un sezonāla pārtikas cenu samazinājuma dēļ, un vidējā gada inflācija Latvijā šogad varētu būt ap 9-9,5%. Siltumenerģijas cenas nākamajā apkures sezonā būs lētākas nekā šobrīd pat bez valsts atbalsta, un valsts ir apņēmusies izstrādāt sistēmu mērķētāki atbalsta sniegšanai, ja tas būs nepieciešams. Šāda ambīcija noteikti ir apsveicama, lai arī ir risks radīt nepilnīgu vai arī administratīvi smagnēju sistēmu. Vienlaikus plašu cenu kritumu, visticamāk, nav pamats gaidīt. Vidējā darba alga Latvijā šī gada pirmajā ceturksnī ir augusi par 12% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, bezdarbs ir zems un arvien mazinās, kas turpinās spiest uz pakalpojumu cenām. Ņemot vērā augstos valsts parāda līmeņus, procentu likmju kāpums, visticamāk, tuvojas beigām, taču vienlaikus finanšu tirgus prognozes par procentu likmju mazināšanos jau nākamgad varētu būt pārsteidzīgas un ar EURIBOR likmēm 3,5-4% apmērā var nākties sadzīvot ilgāku laiku.

MĀRTIŅŠ ĀBOLIŅŠ

Bijām patīkami pārsteigti

Nesen apmeklēju Lazdukalna pagasta Slavītu kapsētu, kurā atdusas mūsu dzimtas aizgājēji. Bijām patīkami pārsteigti par skaisti sakopto lauku kapsētu. Ievērojām, ka nav aizmirstas arī tās kopiņas, kuras vairs nav kam apkopt. Sīrsnīgs paldies lazdukalnietēm Lucijai Kļaviņai un Birutai Baranovskai, kuras ir uzņēmušas rūpes par Slavītu kapu kopšanu. Paldies jums, lai Dieva svētība jums turpmākajos gados!

BIRUTA un LUDVIGS BARANOVSKI

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Ilgstoši pieturoties sausam laikam, grantētie ceļi un ielas put tā, ka putekļu mākoņi ne tikai turas uz ceļa, aizsedzot redzamību citām automašīnām, bet arī nosēžas tuvējo māju dārzos, iekļūst pa logiem un durvīm. “Esmu dzirdējusi, ka dažos pagastos notiek pašvaldības ceļu atpūteļošana jeb apstrādāšana ar putekļus samazinošu vielu. Vai par to tiek domāts visos pagastos?” jautā kāda novada iedzīvotāja.

Atbildot uz šo jautājumu, piemēram, Medņevas pagasta pārvaldes vadītājs Juris Prancāns skaidro, ka atpūte-

ļošana ir dārgs priekšs. Pagasts daudz līdzekļu ir iztērējis ceļu uzturēšanai ziemā, kas bija snīgiem bagāta. “Man ir svarīgāk ceļus trīs reizes nogreiderēt,” viņš paskaidroja. Pārvaldnieks pastāstīja, ka šajās dienās uz novada pašvaldību nosūtīts to mājāsaimniecību saraksts, kas atrodas tuvu pie ceļa, līdz 20 metriem, bet to, kāds būs rīcības plāns, viņš nezina. Novada domē informēja, ka patlaban ir pagasti, kas veic atpūteļošana, un ir pagasti, kas to neveic. Atpūteļošana veic, piemēram, Tilžas, Baltinavas, Krišjāņu pagasts, Balvu pilsēta. Šāds jautājums izskanējis arī no

Kubulu pagasta iedzīvotājiem: “Kāpēc tas netiek darīts?” Iespējams, tas aktuāls arī citās apdzīvotās vietās, tādēļ novada pašvaldība vēlas apkopot informāciju un noteikt kritērijus, kur un kādās vietās tas būtu darāms. Valsts noteikusi, ka atpūteļošana veic, ņemot vērā divus kritērijus – attālumu no ceļa (līdz 20 metriem no ceļa malas) un transporta intensitāti (15 automašīnas diennaktī). Jautājums tiks skatīts finanšu komitejas sēdē, bet, vai tas tiks akceptēts, pagaidām nav zināms.

Saruna

Jāmeklē alternatīvi siltumenerģijas avoti

Vasaras atnākšana pilsētniekiem, kuri dzīvo daudzdzīvokļu mājās, vienmēr saistās ar kādu labu ziņu – kārtējā apkures sezona jau ir galā, un tas nozīmē, ka izmaksas par mājokļiem vismaz dažus mēnešus samazināsies. Bet kāds noskaņojums valda uzņēmumā AS “Balvu Enerģija”? Vai arī viņi beidzot var uzelpot? To mēģināsim noskaidrot sarunā ar AS “Balvu Enerģija” valdes priekšsēdētāju SANDRI ŠALAJEVU.

Kāda “Balvu Enerģijai” bijusi pagājušī apkures sezona?

– 2022./2023.gada apkures sezona sākās ar nenormālu šķeldas cenas palielinājumu, kuru pirms tam, protams, prognozējām, bet nevarējām iedomāties, ka šis pieaugums būs trīs reizes lielāks. Jāsaprot, ka līdz krīzes situācijai šķeldas piegādātāju cenas atšķiras par dažiem desmitiem eiro centu. Savukārt pagājušajā apkures sezonā cenu pieaugums bija mērāms reizes – pat trīs līdz četras reizes. Cenas pieauga ļoti strauji. Arī Sabiedrisko pakalpojumu regulators, kas izskata un apstiprina tarifus, nevarēja tik ātri noreāģēt un mainīja ierasto tarifu pieņemšanas kārtību, atļaujot pielietot jaunus tarifus daudz ātrāk. Rezultātā daudzās pilsētās tarifus paaugstināja jau no 2022.gada oktobra. Klausoties pasaules un vietējās ziņas, sapratām, ka gaidāms enerģētiskās krīzes gads, un mums būs nepieciešama darbības stratēģija. Sapratām, ka pelnis visi – gan zaru īpašnieki, gan šķeldas ražotāji un piegādātāji, bankas utt., un visas izmaksas gulsies uz gala patērētāju. Bet vai tā jāpārvar kopējā krīze? “Balvu Enerģija” ar padomes un lielāko akcionāru atbalstu (red. – tā ir Balvu novada pašvaldība), nolēma nostāties gala patērētāju pusē un nebūt lielāko pelnītāju sarakstā krīzes periodā.

Tātad lielāko pelnītāju sarakstā tā arī neiekļūvāt?

– Nevaram palielināties ar miljonu peļņu 2022.gadā, ir zaudējumi. Esam noturējuši nemainīgu un krīzes situācijai zemu siltumenerģijas tarifu, kuru pielietojām, tikai sākot ar 2023. gadu. Saprotot, ka būs problēmas ar šķeldas iegādi, uzrunājām novada vadību. Saņēmām informāciju, ka tiksīm atbalstīti. Novads nolēma izstrādāt apaugumus savos īpašumos, kas nodrošināja mums stabilitātes sajūtu. Līdz ar to pārrunās ar šķeldas piegādātājiem nejutāmies iespiesti stūrī. Lielu paldies sakām SEB bankai un tās pārstāvei Aijai Stepanovai par krīzes situācijas sapratni un ātru lēmumu pieņemšanu finanšu līdzekļu piešķiršanā. Tāpat atbalsts bija no Naudaskalna kūdras purva vadības – Ivars Zaharāns piedāvāja izstrādāt gadiem uzkrātos celmus, kas veiksmīgi arī tika izdarīts.

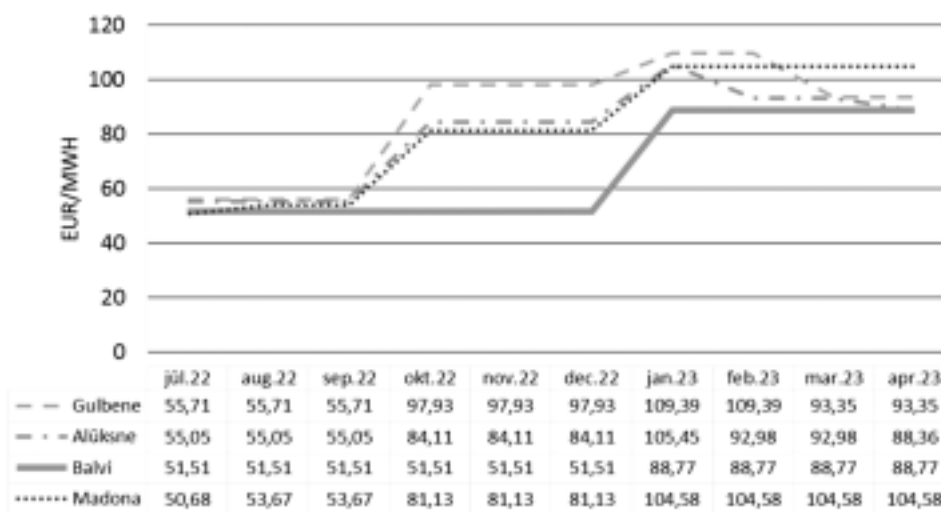
Viena apkures sezona ar jauno – paaugstināto –

Balvu pilsētas siltumenerģijas tarifs

	No 01.01.2023.	No 01.05.23.	No 10.23. līdz 01.01.25 (plānotais)
EUR/MWh	88,77 (78,39)*	88,77	72,72

*Ar valsts kompensāciju

SILTUMENERĢIJAS TARIFU CENU IZMAIŅAS PILSĒTĀS EUR/MWH

tarifu jau aizvadīta. Vai ir zināms, kāds siltumenerģijas tarifs Balvu pilsētā būs nākamajā sezonā?

– Patiesībā šis jautājums būtu jāuzdod šķeldas piegādātājiem, jo vienīgais tarifa maiņas iemesls ir šķeldas cenas maiņa. “Balvu Enerģija” to nevar ļoti ietekmēt – mēs varam apspēlēt uzkrāšanas un apmaksas noteikumus, to, ka pie mums tuvāk piegādāt. Šobrīd laikam esam šķeldas piegādātāju melnajā sarakstā, jo visu laiku meklējam mums izdevīgāko variantu. Vairāk koncentrējamies uz uzkrāšanu, jo tas, kas tev pagrabā, ir tavs. Uzņēmuma valdē uzskatām, ka apkures siltums ziemā ir pirmās nepieciešamības pakalpojums, bet karstais ūdens vasarā nosacīti ir tuvāk luksus precei. Tādēļ, ja nebūs iespēja pilnu gadu, tad primāri centīsimies zemu tarifu nodrošināt apkures sezonā. Šobrīd regulatoram izskatīšanai esam iesnieguši tarifu par 72,72 EUR/MWh, kas varētu stāties spēkā ar 2023.gada oktobri un darboties līdz 01.01.24. Atgādinām, ka kopš šī gada 1.janvāra Balvu pilsētā tarifs ir 88,77 EUR/MWh, taču jāņem vērā, ka līdz šī gada 1.maijam bija spēkā valsts kompensācijas. Pateicoties tām, klienti Balvos maksāja 78,39 EUR/MWh. Iespējams, saņemot rēķinus par vasaras mēnešiem, klienti būs neizpratnē par rēķina apmēru. Tas nav tādēļ, ka mainīts tarifs, bet gan tāpēc, ka beigušās valsts kompensācijas. Tarifa prognozēs tālāk par nākamā gada 1.janvāri mēs neskatāmies, jo šo tirgu ļoti ietekmēs gāzes tirgotāji.

Varbūt risinājums ir jau tagad nopirkt un uzglabāt šķeldu nākamajai sezonai?

– Jā, tas būtu teicami, bet uzkrāt un apmaksāt šķeldu visam gadam mums nav iespējas. Tam būtu vajadzīgs aptuveni miljons eiro brīvo līdzekļu – tādas naudas mums nav. Arī laukums uzkrāšanai, kas nepatīk tuvākajiem kaimiņiem, ir nepietiekams.

Jaunais – paaugstinātais – apkures tarifs daudzos radīja bažas, ka cilvēku maksātspēja

kritīsies vēl vairāk. Kādas bija jūsu prognozes un vai tās attaisnojās? Kāda šobrīd ir situācija ar parādniekiem?

– Atcerēsimies, ka tarifu 88,77 EUR/MWh izmantojam tikai pilnus piecus mēnešus. Kad to apstiprināja, prognozes šķita bēdīgas, taču šobrīd varu teikt, ka iedzīvotāju maksāšanas stils nav mainījies un nemaksātāju skaits nav pieaudzis. Liela daļa klientu saprot notiekošo situāciju enerģētiskā tirgū un ir informēti par rēķiniem citās pilsētās.

Kā patērētāji vērtē “Balvu Enerģijas” darbu?

– Vēsturiski esam bijuši sliktie, klienti domā, ka “Balvu Enerģija” ir atbildīga par siltuma kvalitāti un tās taupīgu lietošanu līdz pat to dzīvokļiem. Daudzi negrib saprast, ka par siltumenerģijas lietošanu viņu kopīpašumā atbild paši, ka viņiem jāpiedalās k o p i p a š u m a apsaimniekošanā, kopā ar mājas vecāko un apsaimniekotāju jārupējas par enerģijas taupīgu lietošanu. Daudzi nesaprot, tad kāpēc “Balvu Enerģija” piedāda tiešos rēķinus. Rēķinu piedāšana katram patērētājam, nevis tieši apsaimniekotājam, kā būtu jābūt atbilstoši likumdošanai, ir vēsturiski iesakņojies – tas nav “Balvu Enerģijas” pienākums. Mēs tikai uzrakstam rēķinu un organizējam tā piegādi. Informācija par patērēto enerģiju, kādi nodoti skaitītāju rādījumi, patēriņš divieļu žāvētājiem un recir-

Gatavs meklēt risinājumus. AS “Balvu Enerģija” valdes priekšsēdētājs Sandris Šalajevs ir pārliecināts, ka jau tuvākajā nākotnē jāmeklē alternatīvi siltumenerģijas avoti.

kulācijai, nāk no māju vecākajiem un apsaimniekotāja, bet skaidrošanās notiek ar mums. Tiešā rēķinu piedāšana ir bonuss klientiem no “Balvu Enerģijas” puses. Mums būtu jāpiestāda rēķins par kopējo siltumenerģijas skaitītāju kopīpašuma pārstāvim. Personīgi neesmu saņēmis atsauksmes vai vērtējumus par pagājušo apkures sezonu. Pie manis parasti nonāk neskaidrības, kuras nevar atrisināt kāds darbinieks, bet tādu ir ļoti maz. Mūsu uzņēmuma padomē strādā arī pašvaldības aģentūras “San-TEX” vadītājs Egons Strumpe, kurš diezgan regulāri piedalās māju iedzīvotāju sapulcēs, uzklaua iedzīvotājus ne tikai apsaimniekošanas, bet arī siltumapgādes jautājumos. Tautas valodā viņš ir mans priekšnieks, un klientu pretenzijas es saņemu tieši no priekšnieka, neko nevaru paslēpt *puķītēs*. Pārsvārītās ir par dārgo samaksu, cilvēki jautā, kādēļ ir iepirkta “dārgā” šķelda, prasa par šķeldas uzkrājumiem un izsaka citas negatīvas atsauksmes. Telefoniski daudz negatīvisma uzklaua mūsu grāmatvede, kura sagatavo rēķinus. No klientu puses nereti sastopams sašutums un valda neziņa, kā tos samaksāt, jo sabiedrībā ir daudz cilvēku ar zemiem ienākumiem. Tomēr atļaušos secināt, ka Alūksnes, Gulbenes, Madonas, Rēzeknes pilsētu iedzīvotāji būtu pateicīgi par Balvu pilsētas siltumenerģijas tarifu, un otrādi. Attiecībā uz uzklaušanu, varu pastāstīt, ka “Balvu Enerģijā” visi ir tiešie telefona numuri. Ar klientu runā darbinieks, nevis programmētais autoatbildētājs, klientam nebūs jāgaida 10 minūtes un vairāk, nebūs jāklausa viena melodija telefonā, kamēr viņu savienos ar vajadzīgo darbinieku.

No biznesa cilvēkiem nereti dzirdam, ka attīstībai vajadzīgas pārmaiņas. Kādi ir “Balvu Enerģijas” turpmākie attīstības plāni?

– Uzskatu, ka šobrīd “Balvu Enerģijas” galvenais uzdevums ir meklēt alternatīvus siltumenerģijas avotus, jo šķeldai ir daudz patērētāju, un kļūst arvien vairāk. Jādodomā par saules enerģiju, kā izmantot sienu, salmus, graudus. Šobrīd visu var granulēt. Kad uzņēmumu vadīja Aivars Zāģeris, tika runāts par salmu un zāles dedzināšanas iespējām, bet toreiz šķelda bija ļoti lēta, nomaļus atdeva par velti, skaida sapuva kaudzēs. Tagad viss ir mainījies. Meklēsim sadarbības iespējas ar vietējiem zemniekiem un strādāsim.

Pagastos

Gatavojoties svētkiem, dara ikdienas darbus

Ingrīda Zinkovska

Tuvojas Līgo svētki, taču pagastos vasarā notiek arī kultūras pasākumi, par kuriem tiek laikus domāts. Mērķis – lai iedzīvotājiem un ciemiņiem būtu patikami uzturēties sakoptā vidē. Un ne tikai tas! Vasara ir lielo remontu, labiekārtošanas un vides sakopšanas darbu laiks.

Daudz šajā laikā jau paspējuši izdarīt BALTINAVAS pagastā. Kā pastāstīja pagasta pārvaldes vadītāja Sarmīte Tabore, no apaugumu noņemšanas vietām ziemā jau atvesta malka pagasta iestādēm, kas būs atvieglojums budžetā. Taču iedzīvotāji, arī no citiem pagastiem, kas par atpūtas vietu Baltinavas pagastā vasarā izvēlas Svātūnes ezeru, noteikti būs vai jau ir priecīgi par jaunajiem soliņiem, piknika galdiem un nomainīto vecā koka celiņu, kas ved uz ezera laipu. Nomainīti arī vecie soliņi tirgus laukumā un uzstādīti jauni pie kultūras nama. To paveikuši pašu strādnieki pagasta saimniecības daļas vadītāja Agra Mežala vadībā, atlasot no apauguma resnākos un kvalitatīvākos kokus un *izlaižot* tos caur gateri. “Palīdzam arī muzejam, kur notiek remontdarbi. Palīdzam sašķīrot un aizvest atkritumus, kas rodas remonta gaitā, jo muzejam un kultūras namam nav sava tehniskā nodrošinājuma,” saka S.Tabore.

Sagaidot Līgo svētkus, notiek arī Baltinavas parka sakopšana, kur gan jāravē, gan jāpļauj zāle. Pagastam ir sava tehnika, savs traktors un pļaujmašīna, tādēļ ārpalpojums nav jāpērk. Pašu spēkiem tiek pļautas arī ceļmalas. Uz pašvaldības ceļiem šogad plānots nomainīt divas caurtekas un atjaunot simt metru ceļa seguma uz ceļa Demerova–Maksi, ko veiks uzņēmums “Liepas Z”. Ciema grants ielu posmi apstrādāti ar preputekļu līdzekli, kas īpaši tiek novērtēts tagad, kad ilgi nav lijis lietus un ik pēc transporta līdzekļa sacejas putekļu mākoņi, kas nosēžas vietējos dārzos, uz māju logiem, un galu galā tos nākas arī elpot.

Atkarībā no pieejamajiem finanšu līdzekļiem, sakopšanas darbus veic arī MEDŅEVAS pagastā. Pagasta pārvaldes vadītājs Juris Prancāns pastāstīja, ka centrs tiek izpļauts jau otro, vietām pat trešo reizi. No pavasara puses izpļāva pieneņu lauku, ja izpļaus vēl tagad un nelīs lietus, iespējams, varēs nepļaut ilgāku laiku. Centrā izpļaujami aptuveni pieci

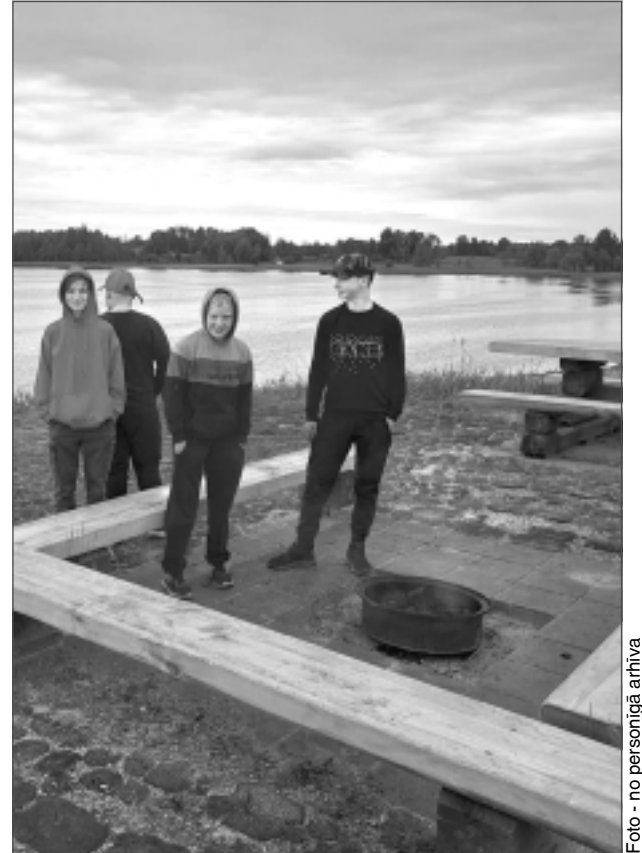

Arī centrā. Jauni soliņi uzstādīti arī Baltinavas centrā pie kultūras nama, tirgus laukumā.

hektāri: vecais stadions, aiz skolas – vecais ābeļdārzs, ko uzticēts apkopt pagastam, tad vēl pašā centrā – tautas nama un jauniešu centra apkārtnē... Pļauj gan ar traktorīti, gan palīgstrādnieks ar trimmeri. “Patlaban pagastā strādā divas sabiedriski derīgo darbu veicējas, bet viņām nevar likt pļaut ar trimmeri. Kur pļauj, tur zāle aug, un ar trim cilvēkiem ir gana pagrūti ar to tikt galā,” saka pārvaldes vadītājs. Pagasta centru šķērso arī valsts ceļš, taču valsts ceļmalas, arī centrā, appļauj tikai reizi gadā. Lai skats nebūtu vizuāli nepievilcīgs, pārējā laikā to nākas darīt pagasta pārvaldei. “Cilvēki jau nezina, jo nekur tas sadalījums netiek afišēts. Izpļaujām grāvi, ceļa malas, ap autobusu pieturu. Ja to nedarīsim, kauns jau būs mums, jo pārmetis mums, nevis ceļiniekiem,” spriež pārvaldes vadītājs.

Pagastā ir septiņas kapsētas. Ir noslēgti līgumi ar cilvēkiem, kas uzņemušies šo kapsētu uzturēšanu kārtībā, pirms kapu svētkiem appļaut (pagasts palīdz ar benzīnu), izdarīt vēl kādus darbiņus. Viļakas pārvalde palīdzēja ar ekskavatoru, kad pie Lāšķu kapiem vajadzēja sakārtot kapu apkārtni, kur bija izmestas gan vecās kapu apmales, gan citi atkritumi. Par Olūtovas kapiem atbildību uzņēmis vietējais Gunārs Slišāns, viņam tur tuvinieki apglabāti. Pagasts viņam iedeva ģeneratoru, lai var pieslēgt betona maisītāju, kad tika atjaunots kapu žogs.

Pašvaldības teritorijā izstrādāti apaugumi un tagad jau

Pie Svātūnes ezera. Baltinavas pagastā pie ezera, kas ir iecienīta atpūtas vieta, atjaunoti soliņi, galds un celiņš, kas ved uz ezera laipu.

atvesta malka pie centrālās katlu mājas, ar kuru apkurina tautas namu, pagastu, jauniešu centru. Malka sagādāta arī pašvaldības dzīvoklim un bibliotēkai. Daļa nokrauta arī pie skolas. Malka sagatavota trim gadiem. Arī šķelda ir. “Apaugumu izstrādāja, malku un šķeldu sagatavoja firma, jo mums ar diviem sabiedriski derīgo darbu veicējiem tas nebūtu iespējams,” secina J.Prancāns. Pārvaldes vadītājs atzīst, ka bija plānots atjaunot arī bruģa celiņus centrā, bet nav līdzekļu un tuvākajā laikā droši vien nebūs.

Izmaiņas likumā paredzēts apstiprināt jau līdz Jāņiem

Elektroskrejriteņiem – stingrākas prasības

Artūrs Ločmelis

Dalība ceļu satiksmē ar elektroskrejriteņiem nav ierasta parādība tikai Rīgā vai citās lielākajās Latvijas pilsētās. Lai arī ļoti maz, šie pārvietošanās līdzekļi redzami arī mūspuses ielās.

Negadījumu skaits kļūst lielāks

Saprotams, ka, ceļu satiksmē palielinoties elektroskrejriteņu skaitam, pieaug arī ar tiem saistītu nelaimes gadījumu skaits. Tādēļ šo otrdien satiksmes ministrs JĀNIS VITENBERGS mediju brīfingā informēja par gaidāmajām izmaiņām Ceļu satiksmes likumā un Ceļu satiksmes noteikumos, lai mazinātu ar elektroskrejriteņiem saistītus nelaimes gadījumus. “Ja pērn gada pirmajos piecos mēnešos satiksmes negadījumos, kur iesaistīts elektroskrejriteņš, cieta 64 cilvēki, tad šogad šis skaits pārsniedz jau 90. Vasaras sezona ir sākusies, un likumsakarīgi, ka elektroskrejriteņi arvien vairāk piepildīs pilsētu ielas, radot bīstamas situācijas gan sev, gan pārējiem satiksmes dalībniekiem,” norādīja Jānis Vitenbergs.

Ar vēstuli vērsās ministrijā

“Ceļu satiksmes drošības direkcijas” (CSDD) valdes priekšsēdētājs AIVARS AKSENOKS izcēla īpašu tendenci. Proti, negadījumi ar elektroskrejriteņiem īpaši bieži notiek, kad tā vadītājs ir alkohola reibumā. “Tāpat arī jāakcentē, ka negadījumu skaits starp elektroskrejriteņa vadītājiem strauji palielinās gadu no gada, un jau šobrīd tas apsteidz negadījumu skaitu starp velosipēdistiem. Īpaši jāpievērš uzmanība, ka šo pārvietošanās līdzekli izmanto vēlās vakara un nakts stundās alkohola reibumā, līdz ar to priekšlikums palielināt sodu par braukšanu reibumā viennozīmīgi ir atbalstāms. Tāpat arī elektroskrejriteņa obligāta reģistrēšana palīdzēs pilsētu

pašvaldībām īstenot nepieciešamos kontroles pasākumus satiksmes drošības uzlabošanai,” nešaubās A.Aksenoks.

Tikmēr Bērnu klīniskās universitātes slimnīca Satiksmes ministrijā vērsusies ar vēstuli. “Elektroskrejriteņi ir cēlonis smagām un pat neatgriezeniskām sekām fiziskajai veselībai, par kurām Bērnu slimnīcā jau ilgstoši cēlām trauksmi. Esam priecīgi, ka tikām sadzirdēti, un top ne tikai likuma izmaiņas,

kas kontrolēs elektroskrejriteņu drošu izmantošanu, bet drīzumā klajā nāks arī CSDD kampaņa, kurā tiks aktualizēts, cik svarīga bērniem ir pieaugušo priekšzīme, gan velkot ķiveri, gan citādi ievērojot ceļa un vispārējās drošības noteikumus. Pārgalvība ceļu satiksmē nav vēlama nekādā formā!” mediju pasākumā uzsvēra slimnīcas virsārste RENĀTE SNIPE.

Mediju pasākums. Tajā piedalījās (attēlā – no kreisās puses) Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas virsārste Renāte Snipe, satiksmes ministrs Jānis Vitenbergs un VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcija” valdes priekšsēdētājs Aivars Aksenoks.

Kas mainīsies?

Grozījumi Ceļu satiksmes likumā noteiks to, ka satiksmē drīkstēs piedalīties tikai reģistrēti elektroskrejriteņi ar īpaši izsniegtu pielīmējamu numurzīmi. Tāpat tiks palielināti sodi, ja elektroskrejriteņa vadītājs pārkāps noteikumus, pārvadājot pasažierus vai kravu. Lai pārvietotos ar elektroskrejriteņiem, vadītājam būs obligāti jāuzrāda velosipēda vai jebkuras citas kategorijas transportlīdzekļa vadišanas tiesības (ši norma attieksies arī uz pilngadīgām personām). Tāpat grozījumi paredz, ka pašvaldības būs tiesīgas noteikt koplietošanas transporta stāvēšanas aizlieguma zonas, kā arī šo braucamlīdzekļu dalību satiksmē uzraudzīs ne tikai valsts, bet arī pašvaldības policija. Tiks palielināti sodi arī par viedierīču lietošanu, luksofora signāla neievērošanu, distances neievērošanu un elektroskrejriteņa vadišanu alkohola reibumā. Paralēli tiek aktīvi strādāts pie izmaiņām Ceļu satiksmes noteikumos, lai jau drīzumā stātos spēkā norma, kas paredz, ka pilnīgi visiem elektroskrejriteņu vadītājiem ir jāvalkā aizsargķiveres.

Lauku mājās

“Ar Anitu vienmēr jautri...”

Ingrīda Zinkovska

Tā sociālajos tīklos paudusi Briežuciema tautas nama vadītāja Zita Mežale. ANITA PAKALNĪTE trīsdesmit trīs gadus nostrādājusi Briežuciema pamatskolā par mūzikas skolotāju un līdztekus tam gan piedalījies pati, gan vadījusi dažādus amatiermākslas kolektīvus vietējā tautas namā. Pirms astoņiem gadiem Anita ar vēl trim dāmām nodibināja tautas muzikantu ansambli “AMMA”, neparedzot, kādu popularitāti tas iegūs un kādus apgrīzienus uzņems. Plēšu ansambli paspēlēt lustīgas melodijas aicina pie sevis nepārtraukti.

Iekopuši senu lauku māju

Kad “Vaduguns” norunāja satikšanos ar Anitu, saprotams, ka tikām uzaicināti lauku mājās, kur viņa ar vīru saimnieko jau ilgus gadus. Atklājās, ka atrast “Vēršalidumus” nebija tik viegli. Netālu no lielceļa, taču lauku sēta nav redzama, jo paslēpies koku un krūmu ielokā. Izbraucot tam cauri pa nelielu lauku celiņu, atlika tikai pavērt muti un teikt: cik romantiski un skaisti! It kā kaut kas no sen pagājušām dienām, ko rāda filmās. Apkārt lieli koki, pagalmā ierīkotas puķu dobes, un kur tad vēl gan Anitas, gan Aleksandra radošās iztēles radītie vides objekti, tā teikt. No trim apkaimes mājām, kas te kādreiz bijušas, varbūt pat vairāk, palikušas tikai šīs. Tās ir Anitas vīra Aleksandra mājas, ko viņa vecāki nopirkuši drīz vien pēc kara, pārdodot tirgos sivēnus un vilnu. No iepriekšējā saimnieka palikusi mūra kūts, kur Aleksandra tēvs kolhoza laikos baroja un kopa kolhoza buļļus. Tagad ēka vairāk nav lietojama, tikai vidi raksturojoša, jo piedod tai senatnes auru. Pēc nostātiem, kas dzirdēti no vecākiem, Anita teic, ka saimnieks bijis paskops, tāpēc arī celtnieki strādājuši, vadoties pēc principa: kā baro, tā strādā. “Agrāk arī koku apkārt auga vairāk, bet kolhoza laikos, veicot meliorāciju, daļu paretināja. Tomēr meža ciemiņus māju tuvumā gadās redzēt. No meža ganīties iznāk stīrnas, mežacūkas vienā gadā izraka vairākas vagas kartupeļu, redzēts arī kāds vilks, jo te netālu savulaik bija vilku taka,” pastāsta Aleksandrs. Anita piebilst, ka jauki te vasarā, bet rudens atnāk ar nobirušo lapu kaudzēm, kas jānovāc. Ziemā aizputina mājas ceļu. Paldies znotam Jānim, kurš par viņiem rūpējamies.

Instrumentus spēlēt iemācījās bērnībā

Anita dzimusi un augusi netālu no vecās Briežuciema skoliņas. Viņas kultūras dzīve sākusies agri – ap gadiem sešpadsmit. Kad atklāja jauno Briežuciema klubu un sāka veidoties sieviešu vokālais ansamblis un pūtēju orķestris, ko vadīja Antoņina un Vitolds Milaševiči no Rēzeknes, Anita sāka dziedāt ansambli. Antoņina viņu sagatavoja iestājpārbaudījumiem Rēzeknes Mūzikas vidusskolā, jo laukos nekādas mūzikas skolas nebija. “Es pēc 8.klases nepratu pat noskaidrot: do, re, mi, fa..., taču agrā jaunībā sāku vadīt savu instrumentālo ansambli, kurā spēlēja ritma ģitāru, brālis – bungas, bet tēva māsa – basģitāru. Vēlāk vadīju jauko ansambli, pēc tam – sieviešu ansambli, bet pēc dekrēta ar otro bērnu mani uzaicināja pasniegt mūzikas stundas Briežuciema skolā. Man ļoti patika strādāt ar bērniem. Vēlāk man piedāvāja vadīt arī sporta stundas, kaut man nekādas sporta izglītības nebija, bet es biju ļoti laba sportiste. Pamatskolā pat apsvēru domu iet mācīties uz Murjāņu sporta skolu, bet tēva māsa teica: nu pamēģini mūziku! Un sarunāja man skolotāju Antoņinu Milaševiču,” atceras Anita.

Kad skola pārcēlās uz Briežuciema centru, Anita nepārtraukti vadīja mākslinieciskās pašdarbības kolektīvus. Pirms teju 15 gadiem nodibināja folkloras kopiņu “Soldoni”, paralēli vadīja dziedāšanas pulciņu interesentiem, kurš darbojas joprojām. Vadīja un tagad dzied etnogrāfiskajā ansambli. “Darba mūžs bijis radošs. Ja kultūras namam nosvinēti 50 pastāvēšanas un darbības gadi, tad arī es savu kultūras un sabiedrisko darbu uzsāku tānī laikā,” secina Anita. Viņa neslēpj, ka muzikalitāte acīmredzot bērnībā šūpuli ielikta. Savu instrumentu spēlēt viņa iemācījies jau bērnībā. Kad Anita mācījās 3. vai 4.klasē, brālim uzdāvināja harmoniju jeb garmošku, bet instruments tā arī mētājās bez pielietojuma. Anita paņēma to, uzgāja istabas augšā un sāka vilkt šurpu turpu, - sanāca melodija, lūk, tā! Pie garmoškas mūzikas skolotāja atgriezās tikai pirms gadiem astoņiem, kad dibināja jauno instrumentu ansambli “AMMA”.

Kādā vakarā, kad sievas bija sapulcējušās uz etnogrāfiskā ansambļa mēģinājumu, saruna aizsākās par instrumentiem.

Ar vīru “Vēršalidumos”. “Turies pie rokturiem!” Anita uzsauc vīram, izrādot dekoratīvi noformētu mājas nosaukumu.

Jubilejas sarīkojumā. Anitai un Aleksandram ir pieci bērni un jau divpadsmit mazbērni. Ar bērnu otrajām pusītēm sanāk kupls pulks.

Vienai ir instruments, otrai, trešai... Vajag pamēģināt kaut vai sava prieka pēc! Un kas to varēja iedomāties, ka tas tā aizies. Pirmo reizi dāmas uzstājās Briežuciema tautas namā Lāčplēša dienā. Publika uzņēma sirsnīgi, un tas iesākās un turpinājās. Tautas muzikante sāk uzskaitīt, kur viņas aicinātas tuvākajā laikā – Varakļāni, Alūksnes pansionāts, pašu kultūras namā kopā ar grupu “Soldoni” ielīgos Jāņus, tad dosies uz Ulbroku, uz pensionāru ballīti. Tad arī lielie Dziesmu svētki klāt, kur jāuzstājas gan ar instrumentu ansambli, gan jādzied etnogrāfiskajā ansambli. Tēpi jau pašūdināti un gaida, lai tos uzvelk. Abi ar Aleksandru jeb Ali iesaistījušies arī pagasta dramatiskajā kolektīvā “Sipiņi”, ko vada Valentīna Kaša. Ja vajag, pat skeču var nospēlēt divatā. Nepieciešamības gadījumā Aleksandrs izlīdz arī Baltinavas dramatiskajam kolektīvam. Braucot uz mēģinājumiem un izrādēm, netiek rēķināts, cik naudas notērēts. Atdeve ir patīkamāka, – mēģinājumos un pasākumos satikties ar sirsnīgiem cilvēkiem, gūt labu noskaņojumu un acīmredzot radīt to arī citiem. “Darbojos tur, kur vajag, kur aicina un kur sirsnīga velk,” secina Anita.

Latviju nenonicina

Trešais lielais stāsts par Pakalnišiem noteikti ir stāsts par viņu kuplo ģimeni, kurā izaudzīnāti pieci bērni: meitas Jugita, Sandra, Indra, dēli Andris un Kaspars, arī tikpat atsaucīgi, sirsnīgi, sabiedriski aktīvi, kas iesaistās teju visos pagasta pasākumos un ir liels atbalsts vietējās kultūras dzīves organizatoriem. Meitas Jugita un Sandra spēlēja Baltinavas amatiermākslas kolektīvā “Palādas”, Kaspars spēlēja ģitāru, dzied, dejoja deju kolektīvā. Andris, kurš vienīgais dzīvo Rīgā, arī spēlēja ģitāru, jaunībā ir dejojis deju kolektīvā. Izņemot Andri, kurš dzīvo Rīgā, pārējie savu dzīvi iekārtojuši tuvumā pie vecākiem, – strādā purvā, kur iegūst kūdru, dienē robežsardzē. Neviens nav aizbraucis uz ārzemēm, jo, kā saka Aleksandrs, arī tur neviens negaida atplestām rokām. Toties, ja vajadzīga pali-

Dārza kafejnīca. “Tiri neko! Gana simetriski,” bijis meitas Sandras vērtējums, kad Anita lūgusi viņai novērtēt savu koši nokrāsoto galdiņu dārza kafejnīcā. “Man patīk krāsaina dzīve!” saka saimniece.

dzība, kāds no bērniem vai brāļiem un māsām būs klāt. “Kad abi ar tēvu slimojām, manas meitenes tūlīt bija klāt, – viena slauca govīs ritā, otra vakarā. Man tikai atlika padod spaini ar siltu ūdeni un lupatiņu, ar ko govīm apmazgāt tesmeni pirms slaukšanas,” atceras Anita. Bērni mēdz vecākiem sagādāt arī pārsteigumus, viņiem nezinot, piemēram, sarīkot jubilejas ballīti. Anitai jubilejas sarīkojums organizēts Briežuciema tautas namā, bet Aleksandram – Balkanos, atpūtas mājā. Viņš ar smaidu atceras: “Viss bija tā nostrādāts, ka abi ar sievu neko nezinājām. Bērni teica, ka Viļakā būs koncerts, biļetes nopirkas un ir jābrauc. Meitas centās pierunāt, ka jāaizbrauc arī pie friziera, kaut mani par šokolādi, kopš atnācu no armijas, frizē sieva. Un tad vēl pa ceļam būšot Balkanos torte kaut kam jāieved. Braucām, bet, kad es ar to torti iegāju iekšā, paliku vai mēms no pārsteiguma, – pilns cilvēku, radi, draugi mani sagaida, puš taurītes, troksnis... Tā, lūk, beidzās mūsu brauciens uz koncertu.”

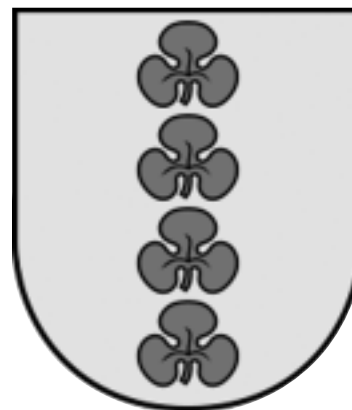
Foto - A.Kirsanovs

Foto - no personīgā arhīva

Foto - A.Kirsanovs

“Ilgāk par mirkli? Nekas

Pirms 95 gadiem Latvijas Valsts prezidents Gustavs Zemgals izsludināja Saeimas pieņemto likumu “Par pilsētu tiesību piešķiršanu 16 miestiem”. Visām jaunajām pilsētām atstāja agrākos nosaukumus, izņemot Vecgulbeni, kas pārtapa par Gulbeni. Līdz ar to miestu pašvaldības Latvijā pārstāja eksistēt, bet jaunajām pilsētām pavērās plašākas attīstības iespējas, savukārt jaundibinātajām pilsētu domēm uzgūla lielāka atbildības nasta par finansiālo, sociālo un citām komunālās sadzīves jomām. Nevienai no jaunajām pilsētām nebija sava ģerboņa. Ar to sarūpēšanu gāja visai raibi. Piemēram, Balvi lūdza, “lai uz ģerboņa apakšējās daļas, gaiši zilā fonā, uz tuksnešaina Latgales lauka būtu attēlots partizānu pulka karavīrs atbrīvošanas gaitās, bet ģerboņa augšējā daļā – ezera malā uzplaukstoša pilsēta austošas saules staru apspīdētā”. Savukārt Sigulda prasīja, lai ģerbonī būtu “krustotas slēpes”. Kā ir šobrīd? Kā šīs pilsētas ir vai nav attīstījušās? Cik tās ir dažādas? Kā pašvaldībās rūpējas par sabiedrības saliedētību, sekmē dažādu sabiedrības grupu, tostarp mazākumtautību, iekļaušanos sabiedrībā? Par to un citu laikraksta “Vaduguns” kolektīvs atbildes meklēs 17 aktivitātēs, istenojot projektu “Dažādas krāsas vieno pilsētmasas”.

Kārsavas pilsētas ģerbonis. Apstiprināts 1938.gada 30.septembrī. Ģerboņa vairogs ir sudraba krāsā. Laukuma vidū stāvus attēlotas četras āboliņu lapas, kas sadala vairogu divās vienādās daļās. Tās simbolizē auglību un pārticību.

Ar ko slavena Kārsava?

Balvu pilsētmasas – Kārsavas – saimniece MARITA STEPANOVA lepojas, ka Kārsava ir pirmajā vietā Eiropas Savienībā, kur cilvēki gūst priekšstatu par Eiropu. Komentējot iebildi, ka uz šo godu pretendē arī Balvu novada ļaudis, īpaši Viļakas iedzīvotāji, pilsētas vadītāja paskaidroja, ka ar to lepojas kārsavieši.

Kādu priekšstatu gūst ciemiņi, ierodoties Kārsavā?

– Protams, pozitīvu. Kārsava ir slavena ar savām viesmīlības tradīcijām.

Balvi pilsētas tiesības saņēma, iespējams, pateicoties arī tam, ka netālu atradās dzelzceļš...

– Ar to mēs esam līdzīgi, kaut gan pie mums vēl sliedes ir saglabātas un kravas tiek pārvadātas. Atrodoties pie noslogota pasta ceļa starp Rēzekni un Ostrovu, vēlāk pie Pēterburgas–Varšavas dzelzceļa līnijas, Kārsava izveidojās par tirdzniecības centru. Stacijā pieturēja starptautiskais ekspresvilciens “Nord Express”. 1928.gada 11.februārī Kārsavai tika piešķirtas pilsētas tiesības. Šis laika posms detalizēti ir atspoguļots kultūrvēstures centrā “Liču mājas”. Ikviens interesents var uzzināt, kā attīstījās Kārsava, kā attīstījās tradīcijas. Ar ko slavena Kārsava? Ar Kārsavas Lielo tirgu, kura tradīcija ir gandrīz 200 gadus veca, precīzāk, kopš 1825.gada, kad grāfs Šadurskis Kārsavas miestam piešķīra tiesības rīkot tirgu. Joprojām katra mēneša trešajā svētdienā ļaudis no visas Latvijas sabrauc uz Kārsavas Lielo tirgu iepirkt un pārdot pašu darinātus, citur neredzētus labumus, tirgotāji izvietojušies vairāk nekā kilometra garumā. Tāpat lepojami ar saviem slavenajiem novadniekiem, piemēram, nesen mūžībā aizgājušo Nikolaju Nikuljūnu, kurš uzrakstījis vairākas grāmatas par Kārsavu. Arī mūsu novadniece Ineta Zelča Šimansone vāca materiālus grāmatu “Kārsavas stāsti” un “Kārsavas stāsti II” izdošanai. Un, kas zina, varbūt būs vēl viena grāmata.

Balvenieši uzskata, ka dzīvo latviskā pilsētā...

– Mēs esam latgaliska pilsēta. Protams, Kārsavā dzīvo dažādu tautību pārstāvji, bet, kā ievērojāt, pilsētas ielu nosaukumi ir gan latviešu, gan latgaliešu valodā, turklāt kopš 2015.gada. Kārsavā dzied un dejo latgaliski un kopj folkloras mantojumu.

Kad pie Balvu novada robežas parādījās informējošas zīmes, tostarp ar uzrakstu “Balvu nūvods”, neizpalika arī asas diskusijas, tostarp iebildumi...

– Mūsu cilvēki, iespējams, sākumā pabrīnījās, bet patiesi to uzņēma ar sapratni. Šķiet, mēs bijām pirmie, kuri uzsāka ielu nosaukumu plākšņu nomaiņu. Jāsecina, viss gāja pie sirds. Pārsvārā runājam latgaliski. Jāpiebilst, nav problēmu runāt ar krievu valodā, turklāt mūsupusē krievu tautības cilvēki ir veiksmīgi iekļāvušies vietējā kopienā.

Balvenieši nevar lepoties ar nosiltinātiem daudzdzīvokļu namiem. Vai kārsavieši ir soli priekšā?

– Diemžēl nav. Gribētos, lai šis process notiktu straujāk un iedzīvotāji būtu aktīvāki. Cilvēki savas mājas cenšas uzturēt kārtībā un remontēt.

Kārsava pēc administratīvi teritoriālās reformas atrodas Ludzas novadā. Tas priecē vai apbēdina?

– Cilvēki to uztvēra dažādi, tomēr atļaušos teikt, ka lielākā daļa teica, ka varējām palikt tāda pašā statusā, dzīvojot Kārsavas novadā. Varējām turpināt strādāt un attīstīties.

Spiestas laulības?

– Jā, tā sanāca, kaut gan bija aptaujas. Bija cilvēki, kuri atbalstīja reformu.

Vai robežu slēgšana tūrismam un citām aktivitātēm ar kaimiņvalsti viesa korekcijas kārsaviešu dzīvē, tostarp arī slavenā tirgus kontekstā?

– Tirgotāji pie mums brauc no visām Latvijas pusēm. Ir tirgotāji, kā arī pircēju daudz.

Pirktpēja Balvos un Kārsavā atšķiras?

– Tirgus esamība liecina ne tikai par vēlmi kaut ko nopirkt. Tā ir iespēja satikties ar tuviniekiem, kaimiņiem un draugiem. Tā ir iespēja izrādīt sevi un paskatīties uz citiem.

Vai Jūs pusē centrālās pilsētas ielas ir sakārtotas?

– Ielas nav katastrofālas, tomēr laika zobs paņem savu. Vienības ielā nepieciešams atjaunot segumu. Ir uzsākti projekti, kurus, ja ne šogad, tad nākamgad realizēsim. Tiks asfaltētas divas ielas. Īpaši daudz izdarījām laikā, kad atradāmies Kārsavas novadā.

Esat dzimusi Kārsavā?

– Piedzimu Nautrēnu pusē.

Troks vai no Rogovkas?

– Jā (smejas). Tas ir uz Strūžānu pusi, kur vienmēr prieks atgriezties. Jau daudzus gadus dzīvoju Goliševā, kas ir pati Krievijas pierobeža. Tā ir sanācis, ka jau 13 gadus strādāju Kārsavā.

Kas, Jūsaprāt, varētu vienot pilsētmasas?

– Vēsturiskais dzelzceļš, pierobeža... Kas vēl? 95 gadu jubileja. Balvos ciemojos aprīlī.

Ar ko kārsavieši nodarbojas brīvajā laikā?

– Mans vaļasprieks ir grāmatu lasīšana. Vai grāmatas aiziet nebūtībā? Gribētos teikt, ka grāmata

Marita Stepanova. Ludzas novada pašvaldības Kārsavas pilsētas pārvaldes vadītāja nešaubās, ka Kārsavā dzīvo visatsaucīgākie un visviesmīlīgākie ļaudis.

dzīvos vienmēr.

Kas sabiedrībai ir jādara, lai mēs nezaudētu vērtības? Kam, Jūsaprāt, noteikti jāatrodas uz Jāņu galdā?

– Cenšos ievērot Ligo svētku tradīcijas – meijas, bērzi, siers, labs garastāvoklis, Jāņu vainagi. Mūsu senči bija gudri cilvēki, un daudz ko mēs esam pazaudējuši. Aicinu atjaunot tradīcijas, kaut ar modernisma pieskaņu.

Vai nešķiet, ka sabiedrība paliek arvien atturīgāka un noslēgtāka?

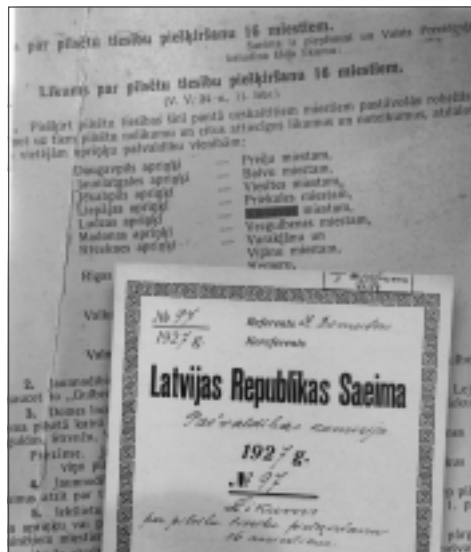
– Covid laiks ir atstājis spiedogu, kad nebija iespējams tīkties, apmeklēt pasākumus. Tagad, protams, ir grūtāk atgriezties, tā teikt, vecajās sliedēs. Ir jāpiedomā, kā ieinteresēt cilvēkus.

Kāda ir smaida recepte?

– Katram sava. Pamatvērtības nedrīkst mainīties. Ja cilvēks ir līdzsvarā ar sevi, ja ģimenē ir viss kārtībā, tad stabilitāte ir pamatu pamats, lai vietējā kopienā valdītu optimistisks noskaņojums.

Kas, iegriežoties Kārsavā, noteikti ir jāapskatās?

– Bērniem jāielūkojas skeitparkā, kur arī trīsgadīgie un piecgadīgie bērni atradīs sev aizraujošas nodarbes. Pieaugušajiem noteikti jāapmeklē “Liču mājas”, kur ir iespēja iepazīt mūsu vēsturi, mūsu cilvēkus. Tāpat noteikti jāapmeklē mūsu baznīcas. Mums ir pat divi katoļu dievnami!

Ražoja elektrību

Matīsa fabrika ražoja elektrību visai pilsētai. Ražotnē bija nodarbināti apmēram 40 strādnieki. Starpkaru periodā tas bija nozīmīgākais Kārsavas ražošanas uzņēmums.

Hitlers pabijis Kārsavas pusē

Kārsavieši uzskata, ka Hitlers, inspicējot militāros bunkurus Malnavas muižas pilī, bija atbraucis uz tālāko punktu austrumos.

Tur cieņā. “Liču mājas” apskatāms likums par pilsētas tiesību piešķiršanu 16 miestiem.

LTV 1

- 5.20 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Kas te? Es te!" Raidījums bērniem.
6.30 "Animācijas seriāli".
9.00 "Tutas lietas 6". Raid. bērniem. Atk.
9.10 "Ukulele 3". Raidījums bērniem.
9.20 "Mazā Mula lielajā mākslas pasaule". Atk.
9.35 "Mia un es 4".
10.00 "Par puisī, kurš nezināja baļļu". Pasaku filma.
11.00 "Izslāju, izdancoju". Atk.
12.00 "Dievkalpojums Ogres Trīsvienības baptistu baznīcā". Atk.
13.00 "Marga Teterē-Valdmane". Dok. filma.
13.40 "Ķepa uz sirds". Atk.
14.10 "Neatkarība". Atk.
14.45 "Janim Peteram – 75! Koncerts No Jāņiem līdz Pēterim...". Atk.
18.00 "Dienas ziņas".
18.25 "Noskūpstīt šefpavāru". Melodrama.
20.00 "Panorāma".
20.30 "Agata Kristi. Erklis Puaru 10". Seriāls.
22.05 "Blakus". Komiska drāma.
23.30 "Kriminālās ekselences fonds". Komēdija.
1.35 "Rīga 2014. Saulgriežu nakts balle Mežaparkā". Atk.
3.05 "Daugavpiņa gūni kūra". Atk.
4.40 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.

LTV 7

- 5.05 "Mans zaļais dārz". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Izziņas impulsi". Atk.
7.00 "Globalizācija un mēs. Deutsche Welle žurnāls".
7.30 "Ražots Vācijā. Deutsche Welle žurnāls".
8.00 "Ielas garumā". Atk.
8.30 "Policijas iecirknis 31". Detektīvseriāls.
11.25 "Starptautiskais Eirovizijas dziesmu konkurss". Finaļs. Atk.
15.30 "Ceļā uz ilgu un veselīgu mūžu". Dok. filmu cikls.
16.15 "Neprāta cena". Seriāls.

- 17.05 "Mērdoka noslēpumi 5". Detektīvseriāls.
20.20 "Superauto noslēpumi". Dok. filmu cikls.
21.05 "Komponisti – ģēniji. Deutsche Welle žurnāls".
22.00 "Sazvērestība zemūdenē". Seriāls.
22.55 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.
23.55 "Dzimitas detektīvs". Atk.
0.50 "Kāraliste". Atk.
1.15 "Melu laboratorija". Atk.
2.10 "Ielas garumā". Atk.
3.10 "Citādi latviskais". Atk.
4.05 "1000 jūdzes līdz Engēļu pilsētai".
4.35 "Sporta studija". Atk.

TV 3

- 5.00 "Bondi vetārstis 4". Dokumentālais seriāls.
6.00 "Animācijas seriāli".
8.50 "Izgaršo Latviju! 8".
9.25 "Misiņa Dziesmu svētki".
10.00 "Superbingo".
11.25 "Dāvana vientuļaj sievītei". Komēdija.
13.00 "Bille". Biogrāfiska drāma.
15.10 "Pasaka par verdīņu". Anim. filma.
15.25 "Vella kalpi Vella dzimnāvās". Piedz. komēdija ģimenei.
17.30 "Limuzīns Jāņu nakts krāsā". Komēdija.
19.30 "TV3 ziņas svētdienā".
19.40 "Nekā personīga. Faili 2".
20.30 "Septītais dēls". Fantāzijas piedz. filma.
22.35 "Cietāis rieksis 4".
Spraigā sižeta filma.
1.10 "Fantāziju sala". Piedz. filma.
3.15 "Dzimuši brīvībai". Dok. seriāls.

TV3 Life

- 5.00 "15 minūtes virtuvē ar Džeimiju Oliveru". Kulinārijas raid.
5.30 "Miljonu vērti ipašumi. Losandželosa 8". Realitātes šovs.
6.30 "Kontakts kopā ar doktoru Čārlzu Stenliju 2".
7.00 "Miljonu vērti ipašumi. Losandželosa 8". Realitātes šovs.
8.00 "Ko neteikt 2". Izklaidējošs raidījums.
8.10 "Randiņš Čikagā". Melodrama.

- 10.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā 3. Televeikala skatlogs".
10.35 "Ceļš uz laimi. Labākās draudzenes".
Melodrama.
12.35 "Sargies ziemeļveļai!" Melodrama.
15.15 "Kad mila plaukst". Romantiska komēdija.
17.10 "Mīlestības garšvielas". Romantiska komēdija.
19.05 "Juceklis Vidusjūrā". Romantiska komēdija.
21.00 "Mamma Mia! Mēs atkal esam klāt!". Muzikāla melodrama.
23.20 "Mīlestība Bangkokā". Romantiska komēdija.
1.30 "La La Land. Kalifornijas sapni". Muzikāla komēdija.
4.00 "Miljonu vērti ipašumi. Losandželosa 8". Realitātes šovs.

TV24

- 6.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
7.00 "Kārtības rullis". Atk.
8.30 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
9.30 "Pieci novadi Latvijā".
10.00 "Cietuma ābece".
10.30 "Šefpavārs – uz līnijas". Atk.
11.00 "Grāmatu kods".
11.30 "Šefpavārs – uz līnijas". Atk.
12.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
13.00 "Kur tas suns aprakts?". Atk.
14.00 "Globuss". Atk.
15.00 "Šefpavārs – uz līnijas". Atk.
15.30 "Kārtības rullis".
17.00 "Rūdolfa mantojums". Traģikomēdija.
19.00 "Stopkadri kopā ar Armandu Puči".
19.30 "Radio Svoboda: par svarīgo Krievijā un pasaulē".
20.30 "Cietuma ābece".
21.00 "Nacionālo interešu klubs".
22.00 "Svingeri". Komēdija.
24.00 "Dienas personība". Atk.
0.30 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
1.30 "Latvijas labums". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Vēlās ar Streipu". Atk.
4.30 "Ziņu Top". Atk.
5.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.

ReTV

- 5.10 "Gaidām ciemos!"
6.00 "No piena ceļa nākusi. Sēlija – identitāte".
9.00 "Čučumuizās pasakas".
9.30 "Mājā un sētā".
10.00 "Gaidām ciemos!"
11.00 "Rezervēts".
12.00 "Pavasara nakts mistērijas".
13.50 "Prāta banka". Atk. TV spēle.
15.00 "Autodroms".
15.30 "Ritms, kas vieno".
16.30 "Izstāsti Latvijai!"
17.00 "Sveicināti Viduskurzemē!"
17.30 "No piena ceļa nākusi. Sēlija – identitāte".
18.00 "Runā Latgale".
18.30 "Limbažu novads rada un dara".
19.00 "Zini savas tiesības! 3".
20.00 "Personības kods".
21.00 "Manas bērniņas atmiņas".
21.30 "Uz meža takas".
22.00 "Gana: stāsts, kas sākas Latvijā". Dok. filma.
23.00 "Gaidām ciemos!"
0.30 "Arhivus pārskatot".
1.00 "Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".
1.30 "Zaļā gaisma".
2.00 "Skats no Ventspils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedava".
3.15 "Sprīd ar Delfi".
3.55 "Latvijas stāsti".
4.15 "Ēdienkarte".
4.35 "Māmiņu sarunas kopā ar Gundegu Rozi".

* Anekdotēs sākums 20., 23., 24. jūnija programmā.

Ercenģelis:

– **Pietiek! Mīlestības vārdā atļauju lietot ārkārtas līdzekļus. Tikai izvēlies vienu! Izpildīt!**

Sargeņģelis:

– **Gatavs izpildīt! MORĀLE: saredziet un īstenojiet tās iespējas, kurās jums dod Dievs, un tad jūs sargeņģelim nebūs jāķeras pie ārkārtas līdzekļiem.**

Līgo svētki Balvu novadā

tiviem. Spēka dziesmu dziedāšana pie ugunsкура kopā ar folkloras kopu.

Lazduleļā

22. jūnijā plkst. 21.00 saietu namā Jāņu ielgošanas pasākums.

Medņevā

21. jūnijā plkst. 20.00 laukumā pie tautas nama Līgo svētku ielgošana kopā ar Medņevas, Viksnas un Kubulu pašdarbības kolektīviem, vainagu pišana, siera sišana un dažādas meistardarbnīcas.

22. jūnijā plkst. 22.00 laukumā pie tautas nama diskoballe kopā ar DJ MAIRIX.

Rugājos

23. jūnijā plkst. 22.00 Rugāju parkā Līgo svētku balle kopā ar grupu "Kamer jauni".

Upītē

22. jūnijā vasaras saulgriežu ielgošana un festivāls "T-dzīdam".

Tilžā

Tieši vasaras saulgriežos, **21. jūnijā plkst. 21.30** atnāc uz Tilžas brīvdabas estrādi un padalies ar savu stāstu par šo brīnišķīgo, māģisko svētku svinēšanu Tavās mājās dažādos laikos. Saulei rītot, iekurināsim Jāņu ugunsķuru, rotāsim un ligosim kopā ar etnogrāfisko ansambli "Sagša", baudīsim līdzpaņemtus tradicionālos Jāņu ēdienus.

23. jūnijā plkst. 22.00 brīvdabas estrādē zaļumballe kopā ar Zinti Krakopu. Ieejas maksa – EUR 5.

Vectilžā

21. jūnijā plkst. 20.00 pie sporta un atpūtas centra vasaras saulgriežu ielgošana kopā ar Viksnas folkloras kopu "Olūtis", "Saimi" un Vectilžas pagasta amatierteātra izrāde "Melns kakšis".

Viksnā

22. jūnijā plkst. 20.00 tautas namā Vectilžas pagasta amatierteātra izrāde "Melns kakšis".

Plkst. 22.00 jautro Līgo danču balle kopā ar Salnavas kapelu "Sveicynojam vīlejam!". Ieejas maksa – EUR 3.

Borisovā

22. jūnijā plkst. 20.00 estrādē ielgošana kopā ar Viļakas kultūras nama folkloras kopas "Atzele" dalībniekiem.

Plkst. 20.30 tradicionālais nakts skrējiena sākums.

Plkst. 21.00 dalībnieku apbalvošana un ugunsкура iedegšana.

Žīguros

23. jūnijā plkst. 23.00 pagasta estrādē Līgo diskoballe.

Pāpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsauce obligāta

TV PROGRAMMAS

no 19. līdz 25. jūnijam

nespēj būt”

Netur sveci zem pūra

INĀRA RASIMA, kura Kārsavā dzīvo gandrīz 40 gadus, atzīst, ka viņai ļoti patīk Kārsavas kultūrvēsture: “Lai arī esmu kultūras darbiniece, mans vaļasprieks ir būt par gidi, kura vada ceļiniekus, iepazīstinot viņus ar Kārsavas apkārtni.” Taujāta, kas jāņubērniem jāaplūko Kārsavā, I.Rasima, neturot sveci zem pūra, palepojās, ka Kārsava ir zaļākā pierobežas pilsēta. “Nē, nevis Balvi, bet Kārsava! Mēs pirmie sagaidām saulīti,” viņa uzsver.

Kārsavas kultūras nama direktore, sākot sarunu, pavēstīja, ka latgaliešu mūzikas grupas “Bez PVN” dziesmas “Pīci elementi” klipā tiek izmantoti Intas Jurčas meitas Laimas Jurčas dizaina tērpi. Žurnālistam tikai vēlāk *pieleca*, ka kārsaviete Laima Jurča ir profesionāla apģērba dizainere, kura nes Latgales dizaina krāsainību pasaulē, bet brāji Guntis un Kristaps Rasimi ir Ināras dēli. Jāsecina, ka Ināra par jebkuru tematu, kas saistīts ar kultūru un vēsturi, šķiet, varētu runāt stundām. Izrādās, pilsētas ciemiņiem viņa nereti citē mūsu dzejnieka Antona Slišāna dzejoli, kuru 2003.gadā, kad Kārsava svinēja 75 gadu jubileju, viņš veltīja šai pilsētai:

*Kuorsova, Kuorsova, Kuorsoveņa,
Skaistuokuo zeltiņe latgolai;
Nu golvys skusteni nūsiejuse,
Motus viejā plyvyno.*

*Kuorsova, Kuorsova, Kuorsoveņa,
Zalta zivteņa Yudroja;
Sagiuta teiklūs teniejim ļaudim,
Vysus jūs lyugumus izpylda.*

*Kuorsova, Kuorsova, Kuorsoveņa,
Bazneicys tūrņkrustā sauleite;
Plaucej purinu kryumus i duorzus
Straujis i šņitkys videņā.*

*Kuorsova, Kuorsova, Kuorsoveņa,
Sorkonuo pūra dzērveneite;
Skaleni boltā guļ ikrytusī -
Vīna buorinis osora.*

*Kuorsova, Kuorsova, Kuorsoveņa,
Sudobra gobals nu Naudyskolna;
Atrosts dīveju ceļu storpā
Teņuok sauc tierguot pasauli.*

*Kuorsova, Kuorsova, Kuorsoveņa,
Meiluokuo zeltiņe Latgolai;
Bri rosu dyumoku reitūs soltūs
Dzīdūt tautysdzīsmēiti.*

Jums patiesi ir ar ko dižoties!

– Impulsu attīstībai par saimnieciski rosīgu miestu deva katoļu baznīcas uzcelšana gandrīz pirms divsimt gadiem. 1932.gadā blakus koka katoļu dievnamam sāka celt mūra baznīcu, kuras celtniecību pārtrauca Otrais pasaules karš. Tikai 1995.gadā tika atsākts darbs pie jaunās baznīcas celtniecības. Tas noslēdzās 2003.gadā. Tagad Kārsava lepojas ar diviem vistuvāk izvietotiem dievnamiem visā Latvijā. Kāpēc baznīcas ceļ? Lai kopā sapulcinātu ļaudis, lai pastāstītu to, ko gribas pastāstīt.

Un ir ko pastāstīt?

– Jā. Lūgšanai ir milzīgs spēks. Kad Kārsavas vēl nebija, šeit atradās ceļu krusts Sankt-Pēterburga-Varšava, kur pietāja pasta karietes. Jūs zināt Rāznas stāstu?

Nē!

– Brauca cars un, ieraugot ezeru, noteica: “Kaut kāds ezers. Kā to sauc?” Viņam paskaidroja, ka katrā pagastā ‘*pa raznomu*’. “Značit Razna,” cars nolēma. Tātad te bija Baltijas jūra un Krievijas vidiene. Muižnieka Šadurska dēls apprecēja Hilzena meitu, un tad tapa gan baznīca, gan tirgus laukums. Unikāls ir arī jaunais vēsturiskais centrs.

Kāpēc?

– Satiekas trīs gadsimti. Ontona dārzs 18.-19.gs., centra ēka 19.gs.beigas un 20.gs.sākums, tenisa korti 20.gs.beigas, estrāde 21.gs.sākums.

Vai patiesi Kārsavā izpaliek darvas pilītes medus mucā?

– Arī tajā faktā, ka esam Ludzas novadā, saskatām labo. Tikai pozitīvo. Viss jaunais ir labi aizmirsts vecais. Varu trīs

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Kopienas lidere. Ināra Rasima pie “Krosta” estrādes, kur 2017.gada 4.maijā kārsavieši iestādīja galveno svētku ozolu, vēl 100 ozoli iestādīti, veidojot Latvijas kontūru, otrpus Šņitkas upei.

stundas par Kārsavu runāt. Mēs ar cilvēkiem esam bagāti.

Tuvojas Ligo svētki...

– Svētkos ir jāstrādā. Nāku ar alu, sieru, pirādziņiem, dziesmām un dejām. Novēlu mieru, veselību, izturību, sapratni un druscīņ bagātības! Klausieties “Bez PVN” dziesmas. Mēs runājam tajā valodā, kurā domājam. Ir jārunā latgaliski. Ceļiniekam vienmēr saku: “Mēs esam izredzēti Latgales zemei svētai, asarai, kas uz vaiga dedzina tā kā rēta. Mēs esam izredzēti aizdziedāt debesīm pāri, mūsu likteņus sev klēpī svēti Svēta Māra. Mēs bijām kā zāle, ko nomin, mēs būsim kā putni, kas skrien šajās zilajās vienīgajās Latgales Latvijas debesīs.” Tie ir Annas Rancānes vārdi.

Nedrīkst pazaudēt vērtības

Kas saista Ziemeļlatgali ar kultūrvēstures centru “Liču mājas” Kārsavā? Vadītāja INTA JURČA zina stāstīt, ka pie Boževas ezera Balvu pusē dzīvoja lielā Matisu dzimta. Viens no dzimtas pārstāvjiem Reinholds Matiss 1916.gadā nopirka mūra kūti ar zemes gabaliņu un uzsāka saimniecisko darbību, kā rezultātā tapa lielākais rūpnieciskais uzņēmums pirmskara Kārsavā.

Jāpiebilst, ka saimnieka Reinholda radnieks bija populārais dziedātājs Tālis Matiss, kuram veltīto pieminekli Rugāju parkā atklāja 2004.gada 1.maijā – tieši viņa dzimšanas dienā. Jāsecina, ka Kārsavā sastaptie cilvēki ir patiesi sava darba entuziasti. Kultūrvēstures centra vadītāja I.Jurča taujāta, pie kura stenda noteikti būtu jāpiestāj, uzsvēra, ka pie katra.

Bet nu tomēr?

– Protams, nedrīkst paiet garām ekspozīcijai par Kārsavas vēsturi un mūsu baznīcām. Tas atkarīgs no tā, kas ir atnācis uz centru.

Piecgadīgs Jānītis...

– Mums ir tirgus sektors, kur bērni var spēlēt tirgu.

Septiņdesmitgadīga Līga...

– Tas ir stāsts par mūsu baznīcām, par mūsu konfesijām.

Jums ir atbildes uz visiem jautājumiem?

– Centra ekspozīcija veidota, akcentējot galvenos vēstures posmus, kas izved cauri laikam no Ludzas novada pirmsākumiem līdz pat mūsdienām. Ekspozīciju papildina apraksti gan latviešu, gan arī latgaliešu rakstu valodā. Pirms “Liču” mājām visu savu darbu mūžu veltīju Kārsavas pilsētas bibliotēkai, tostarp nodarbojos ar novadpētniecību. Arī jūspuses Ruta Cibule ir pazīstama.

Nesen Ruta “Vadugunij” atzina, ka grāmatu netaisīšanas negatīvais rezultāts ir tas, ka cilvēkam neve-

* Par publikāciju “Dažādas krāsas vieno pilsētmāšas” saturu atbild SIA “Balvu Vaduguns”.

dojas bagātīga valoda...

– Grāmata mūžam dzīvos.

Kāpēc?

– Tā ir vērtība, kur apkopotās zināšanas nekad nezudīs, vienmēr būs vajadzīgas, neskatoties uz citiem resursiem.

Kas, Jūsuprāt, vieno pilsētmāšas?

– Neesmu vēsturniece, tomēr domāju, šis ir senās Jersikas zemes. Tieši ar Kārsavu šīs zemes arī beidzas. Jo tālāk bija Tālava, Ludza. Pārsvārā runājam latgaliešu valodā.

Kā saglabāt tradīcijas, dzimto valodu?

– Man pasākumus vieglāk vadīt latgaliski. Runājot par mazkumtautības iekļaušanas vietējā kopienā, jāsecina, ka integrācija notika jau tad, kad skola nevarēja nokomplektēt klases krievu plūsmā. Bērnu dārzs arī, tāpēc jaunā paaudze bez problēmām runā gan latviešu, gan latgaliešu valodās. Mēs patiesi esam ļoti lepnī, ka pirmie izveidojām ielu norādes latgaliešu valodā, kaut gan tobrīd neizpalika Valsts valodas centra iebildumi. Šie iebildumi vēl vairāk *uzkarsēja* asinis un *uzsita* patriotismu. Likums taču nosaka, ka latgaliešu valodai ir vienlīdzīgas tiesības. Mēs bijām lepnī! Varbūt mūsdienu latgaliešu valoda nav vienāda, jo atšķiras tas, kā mēs katrs runājam savās dzīvesvietās. Latgaliešu literārā valoda ir pasveša.

Kāpēc?

– Skolā neesam mācīti, un katrs runā tā, kā valodu no mātes dzirdējuši.

Vai kārsaviešiem tirgus tradīcijas patiesi ir nozīmīgas?

– Tas ir obligāts pasākums. Tas ir svētdienas rituāls, kuram jāiziet cauri. Kur satikt kārsaviešus, ja ne tirgū? Tradīcijas jā saglabā arī Ligo svētkos, kad, kā mēs zinām, neiztikt bez siera, alus un vēlams – pašceptas maizes. Jāatceras arī tautasdziesmas. Manās mājās noteikti būs radu saiets, kurā centīsimies ievērot visu, kas pieklājas, ugunsroku ieskaitot.

Novēl pastāvēt un augt! Kultūrvēstures centra “Liču mājas” vadītāja Inta Jurča pilsētmāšām novēl pastāvēt un augt: “Galvenais, lai atļauj to darīt!” Latgales un Sēlijas jauniešiem 19.gadsimtā dzelzceļš caur Kārsavu kļuva par ceļu uz izglītību Pēterburgā. To mērojuši Rainis, Francis Trasuns, Frans Kemps u.c. Lūgta atklāt, kurp vēlētos aizbraukt, Inta atsmēja, ka uz Havaju salām. Jāpiebilst, ka taciņa ir iemīta, jo tur ir pabijusi viņas meita.

Cilvēki neatsvešinās?

– Es to nejutu, pat Covid laikā radu saietu neatcēlām.

Mēdz teikt, ka smaidis cilvēkus vieno. Kāda, Jūsuprāt, ir optimisma recepte?

– Optimisti dzīvo ilgāk, tāpēc vienmēr it visā jā saskata pozitīvais.

* Turpinājums 14.lpp.

Sagatavoja E.Gabranovs

Radoša, darbīga, idejām bagāta saimniece

Izveido savu lavandu dārzu

Dienā, kad sazinos ar lavandu lauka īpašnieci, bijušo lazdukalnieti SIGNIJU ZIZLĀNI, viņa iedvesmojoši teic, ka savos laukos jau paspējusi novākt redīsu ražu, pamānījusi pirmos lavandu ziedus un ka dosies sauļoties, ravējot 0,5 ha plašo lavandu lauku.

Piepilda savu un vīra sapni

Signija dzīvo Daugavpili, viņai ir 36 gadi, 14-gadīga meita Beatrise un suniņi Fuksis un Fifa. "Tā pašreiz ir mana ģimene, jo pirms diviem gadiem traģiski zaudēju vīru. Metos darbos, lai aizmirstos, lai nelautu sevi sagrauzt iekšējai sāpei. Vīrs bija mana klints, mans dzīves skolotājs, mēs kopā nodzīvojam skaistus desmit gadus, dzīvotu vēl un vēl, ja liktenis nebūtu tik traģisks. Man bija divas iespējas – žēlot sevi un sligt depresijā vai arī cīnīties un iet tālāk. Protams, izvēlējos otro variantu, jo man aug meita. Iegādājoties zemi, uzbūvējot dārza mājiņu, veidojot dārzu, piepildīju manu un vīra sapni, ko nepaspējām īstenot viņa dzīves laikā," teic Signija. Realizējot sapni par vasaras mājiņu, viņa iegādājās zemi Sventes pagastā – vietā, kas lepojas ar muižu, parku, ezeru... "Manas lavandas atrodas pie Sventes parka, ceļa malā, braucot garām, ikviens tās var redzēt. Skaista vieta ar apkārt augošiem mežiem, no kuriem ik pa laikam iznāk aļņi, stirnas, mežacūkas, lapsas, manāmi gulbji, cīruļi, stārķi... Katru pavasari redzu, kā mostas daba," stāsta lavandu audzētāja. Bet kāpēc izvēle bija par labu šiem augiem? Lavandas, iespējams, ne īpaši mil Latgales aukstās ziemas. Turklāt viens no kaimiņiem Signijai jautājis: "Ko darīsi, ja lavandas izsals?" Viņa atteikusi, ka stādīs kartupeļus. Un, ja tie nosals, tad stādīs kāpostus.

Plānu un ideju daudz

Sākumā, kā atklāj Signija, pat nebija domas par lavandām, vienkārši plānoja izveidot dārzu, kur vasarās atpūsties, uzcept desiņas. Kādudien viņa gribējusi aizbraukt uz Rīgu, braucienā bija ielānota arī lavandu apskate. Un tad radās doma – kāpēc Latgalē nav lavandu? Un ideja bija rokā! Aizvadītajā gadā pasūtīja divas lavandu šķirnes no Holandes, iestādīja augus ar violetas krāsas ziediem, bet šogad iegādājās stādus, kas ziedēs baltā un rozā krāsā. Laukā aug spēcīgi, pārziemojuši stādi, kas mazliet ziedēja jau pagājušajā gadā, šoruden var uzziēdēt arī baltie un rozā. "Lavandas ir mans hobijs. Varbūt egoistiski skan, bet tās stādīju galvenokārt sev, nevis citiem. Pamānījuši šo aizrautību, kaimiņi, kuri ir jauki un čakli cilvēki, sauc mani nevis par Signiju, bet par Lavandu, piemēram, saka – Lavanda atbrauca vai Lavanda aizbrauca," smeļ Signija. Lavandu lauks nav vienkāršs, tur tapusi ne tikai dārza, bet arī stikla mājiņa jeb tējas/kafijas namiņš, noliktavā savu kārtu gaida arī otrs namiņš. Lauku īpašumā iestādīti 30 vīnogu stādi, uzbūvēta 10 m gara siltumnīca, tajā aug tomāti un paprika, tur var arī vienkārši pasēdēt, ja ir lietus vai vēss laiks. Siltumam un relaksācijai plānots drīzumā iegādāties koka kublu, kur varēs sēdēt siltā ūdenī un skatīt gan debesis, gan lavandas. Ideju par saimniekošanu laukos Signijai ir daudz. Plāno rakt diķi, veidot gadalaiku puķu dobes un akmeņu piramīdu, pie tās – strūklaku, stādīt ūdensrozēs... Doma ir audzēt un tirgot ziedus, stādus, arī tēju, piedāvāt interesentiem maisiņus ar lavandām, ražot ziepes un liet sveces, izveidot fotografēšanās stūrīti, kur rīkot fotosesijas,

organizēt un vadīt meistarklases, pie diķa plāno uzcelt pirtiņu... Sākoties tūrisma sezonai, uzceļ otru stikla mājiņu, vedīs no Rīgas 12 zosis no koka, lai izskatītos, ka tās staigā pa lavandu lauku. Signijai ir arī daudz vaļasprieku – ziedi, fotografēšana, senas mēbeles, ceļošana, patik gatavot – cept kūkas un vārīt zupas. Par ceļojumiem viņa var stāstīt ilgi, jo pabijusi ne tikai mūsu kaimiņvalstīs, bet arī Francijā, Šveicē, Itālijā, Maldīvu salās, Jamaikā, Turcijā, Jordānijā, Meksikā, Apvienotajos Arābu Emirātos, Grieķijā, Nīderlandē un vairākās citās, vēl gribētu apskatīt, piemēram, Spāniju un Maroku. "Ceļojumi dod stimulu strādāt, citas valsts, valodas un kultūras iepazīšana dāvā pieredzi, dara gudrāku," secina lavandu lauka saimniece. No ceļojumiem viņa pārved arī kādu ideju, bet, kā saka, špikot negrib, katru ideju pārveido savai gaumei, jo vēlas atšķirties no citiem, arī no lavandu audzētājiem Latvijā. Lai, tā teikt, ir sava *odziņa*.

Bērnības atmiņas – dzīvas

Nākamgad Signija sola, – ja uzzinās, ka Balvos notiks gadatirgus, atbrauks ar Sventes lavandām. Būs priecīga satikt balveniešus, liepariešus, kurus nekad nav aizmirsusi. Arī Eglaines skolu, kur pavadīti saulaini mirkļi. "Atceros, ka bēgu no krievu valodas stundām, jo skolotājs Andis mani iedvesa bailes. Tagad gan man no viņa nav bail. Kas zināja, ka atnākšu dzīvot uz Daugavpili, kur daudz krievu tautības cilvēku? Tagad labi protu šo svešvalodu. Nekad neaizmirsīšu foršo sirds skolotāju Regīnu Čudarāni. Sveiciens viņai, un novēlu katram tādu skolotāju. Savu dzimto pusi, īpaši Lieparus, neesmu aizmirsusi. Laukos kaimiņiem stāstu, ka mums ir sava Masterīga, viņi nesaprot – kāda Masterīga? Smejamies par to nosaukumu. Esmu vienkārša, nevienu neesmu aizmirsusi, lai brauc pie manis ciemos, nevienam durvis neaizvērsu, būšu priecīga satikt savējos," saka Signija. Ciemiņus viņa aicina nebaidīties ņemt līdz savus suņus, kaķus, putnus un citus mājas miluļus, jo viņiem būs, ko padzerties, arī gardumiņi. Laukos Signijai ir uzbūvēta brīnišķīga vistu mājiņa, drīzumā tajā mitināsies visticīnās, un ikviens varēs tās apskatīt.

Dārzs augstajās dobēs. "Kaimiņš uzmeistaroja baltas kastes jeb augstās dobēs, kur gozējas mani kartupeļi, burkāni, pupas, dilles, redīsi, zemenes... Tā ir ētāk ravēt, arī stilīgi izskatās, un izaug viss," teic Signija.

Lavandu laukā. "Man ir savs zemes gabaliņš. Cieniet zemi un nepārdodiet! Tā ir bagātība. Kad ir sava zeme, var audzēt dārzeņus un citu nepieciešamo un izdzīvot. Mani tagad neviens neapstādina, ir jāiet uz priekšu, man aug meita, ir suniņi," pārliecināta Signija. Zaķi, kas viņai rokās, atradīsies stikla mājiņā, tur būs mēbeles, varēs atpūsties. Koši violetos un smaržīgos augus, kā atklāj saimniece, var ēst, izmantot pirtī un vannā, arī kosmētikā un citur: "Lavandas ir kā mazi bērni, ar tām jāauklējas, arī pareizi jāapgriež aprīļa beigās vai maija sākumā, bet rudenī labāk neaiztikt, lai veidojas spēcīgi krūmi."

Dārza māja. "Māju uzcelt nav grūti, grūtāk un dārgāk ir ievilkt komunikācijas. Kopā ar terasi divstāvu mājiņā ir 76m² liela. Pirmajā stāvā, kur vēl notiek remontdarbi, atrodas skaista vannasistaba angļu stilā, bet otrajā stāvā iekārtota guļamistaba. Lepojos ar antikām mēbelēm, kur katrai no tām ir sava stāsts un vēsture. Būs kādreiz jāuzraksta, kā mēbeles, piemēram, bufete,

ko izglābu no saciršanas Jūrmalā, šeit nonākušas. Brīvdienu mājiņu, kurā būs arī kamins, ir doma nākotnē izīrēt. Arī ziemā, jo uz Sventi brauc slēpotāji. Pieciem cilvēkiem tā būtu ideāla," stāsta Signija, piebilstot, ka lauvās iegādātas vīra piemiņai, jo viņš reiz solīja namiņu ar lauvām.

Priecē ziedi. Šopavasara koši ziedēja tulpes mazajā dārziņā, nākamgad tās priecēs ikvienu, arī suniņi Fifu, jau plašākā teritorijā.

Tējas namiņš. Vieta atpūtai un tējas/kafijas baudīšanai.

Kokteilis? Nē, tā, kā izrādās, ir svece. Saimniece, pēc dabas būdama radoša personība (labprāt zīmē, ir autore grāmatai "Eņģeļa spāmi tik balti un plāni"), apgūvusi sveču liešanas prasmi kursus.

Meklējam atbildi

Kas uzbūvēts pie Dziļāunes?

Lasītāji ievērojuši, ka Bērzpils pagastā pie Dziļāunes, kas ir lčas upes pieteka, uzbūvēts attēlos redzamais ēku komplekss. “Kas tas ir un kādiem mērķiem paredzēts?” jautā iedzīvotāji.

Lai pasargātu no plūdu riskiem

Laikraksts “Vaduguns” sazinājās ar Zemkopības ministrijas nekustamo īpašumu Meliorācijas departamenta vecāko projektu vadītāju EDGARU GRIKĪTI. Viņš sniedza plašāku informāciju un pastāstīja, ka attēlos redzama pārbūvētā Dziļāunes poldera sūkņu stacija. “Atbilstoši plūdu direktīvas prasībām (2007.gada 23.oktobrī pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību), Daugavas upju baseina apgabalā ietilpst nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas, tajā skaitā Dziļāunes polderis un tā sūkņu stacija. Šādas teritorijas, kurās pastāv būtiski plūdu riski, noteiktas atbilstoši “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” veiktajiem pētījumiem. To pamatā ir apkopota informācija par iepriekš notikušajiem plūdiem un to apmēriem, plūdu izplatīšanās ceļiem, iespējamiem materiāliem zaudējumiem saimnieciskajai darbībai, iedzīvotājiem, videi un kultūras mantojumam, kā arī par evakuējamo cilvēku skaitu konkrētā applūstošā teritorijā. Dziļāunes poldera sūkņu stacijas atjaunošana ir būtiska nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas attīstībai un preventīvai piegulošo teritoriju pasargāšanai no plūdu radītajiem draudiem,” skaidroja Zemkopības ministrijas nekustamo īpašumu speciālists.

Morāli un fiziski nolietojusies

Vai sūkņu stacija bija tik kritiskā stāvoklī? E.Griķītis stāsta, ka Dziļāunes poldera sūkņu stacija projektēta pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados, bet ekspluatācija nodota 1987.gadā. Vairāk nekā 30 gadu ekspluatācijas laikā tai nebija veikti būtiski atjaunošanas pasākumi, sūkņu stacija bija morāli un fiziski nolietojusies. Tur bija uzstādīti morāli novecojuši sūkņi, kurus vairs neražo. Tie vairs nebija energoefektīvi, turklāt sūkņu restaurācija ir sarežģīta un dārga, jo oriģinālu rezerves daļu šiem sūkņiem nav. Arī sūkņu vadības un aizsardzības iekārtas bija novecojušas, bet sūkņu stacijas telpās atradās sūkņu vadības sadalnes, kuras bija korodējušas. Rezultātā radās oksidēšanās un sprieguma zudumi kontaktos. Sanesumi izgulsnējās sūkņu stacijas pievadkanālā pie sūkņu kamerās restēm, jo sanesumu tīrīšana nebija iespējama – nevarēja izcelt un pārvietot peldošos sanesumus. Tāpat ēkai bija bojāts jumts, nedarbojās lietus noteces sistēma, bija nolietojusies

Dziļāunes poldera sūkņu stacija. Zemkopības ministrijas nekustamo īpašumu Meliorācijas departamenta vecākais projektu vadītājs Edgars Griķītis stāsta, ka, samazinot plūdu apdraudējumu Bērzpils pagastā, veicināta arī uzņēmējdarbības attīstība teritorijā un uzlabota iedzīvotāju dzīves kvalitāte poldera teritorijā. Sūkņu stacijas pārbūves darbos piemērots arī zaļās infrastruktūras risinājums – krājbaseina tīrīšana, kā arī izmantoti videi draudzīgi būvniecības elementi (energoefektīvi sūkņi un apgaismojums). Šobrīd pārbūvētā sūkņu stacija vēl nav nodota ekspluatācijā, bet visu nepieciešamo darbu un dokumentācijas īstenošanu plānots pabeigt līdz šī gada 13.jūlijam. Kad tas viss būs izdarīts, tiks palielināta dabas teritoriju vērtība, pievilcīgums un nodrošināta produktīva teritorijas izmantošana. Darbu īstenošanas kopējās izmaksas bija 1 258 231,49 eiro, no kuriem 85% jeb 1 069 496,77 eiro bija Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalsts.

un deformējušas durvis un logi, b o j ā t a elektroinstalācija, iekštelpām bija nepieciešams remonts. “Nemot to visu vērā un neveicot sūkņu stacijas atjaunošanas darbus, pirmkārt, tiktu

minēts, tā ir inženierbūve, kas pasargā Bērzpils pagasta teritoriju no applūšanas. Sūkņu stacijas avārijas rezultātā rastos draudi ne tikai cilvēku dzīvībai un veselībai, bet tiktu nodarīts arī ievērojams zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam, iedzīvotāju privātai mantai, pašvaldības infrastruktūrai, kā arī būtisks kaitējums videi. Avārijas rezultātā tiktu apdraudēti kopumā 300 Bērzpils pagasta iedzīvotāji un applūstu zemes 710 hektāru platībā,” skaidro E.Griķītis.

✓ Dziļāunes poldera sūkņu stacijas pārbūves rezultātā samazināti plūdu draudi 300 Bērzpils pagasta iedzīvotājiem un to radītie riski 710 hektāru lielā platībā.

apdraudēta tās darbība. Otrkārt, kā jau

Informē robežsardze

Aiztur personas ar viltotiem dokumentiem

Aizvadītās nedēļas nogalē robežsargi par viltotu dokumentu izmantošanu aizturējuši sešas personas – trīs Ukrainas, divus Irānas un vienu Baltkrievijas pilsoni. Viens no pārkāpumiem notika Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Vientuļu robežkontroles punktā, – Ukrainas pilsonis uzrādīja viltotu Ukrainas transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību. Vēl gadījumi ar viltotu dokumentu izmantošanu reģistrēti Terehovas, Silenes, Grebņevas un lidostas “Rīga” robežkontroles punktos. Visos gadījumos uzsākti kriminālprocesi, bet viltotie dokumenti – izņemti.

Informē ugunsdzēsēji

Deg neapsaimniekota ēka

11.jūnijā pulksten 19.49 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu uz Bērzpils ielu Balvos, kur dega vienstāva neapsaimniekota ēka 30 m² platībā. Pulksten 20.57 ugunsgrēks tika likvidēts.

Deg auto

12.jūnijā Balvu pagastā dega vieglā automašīna 6 m² platībā.

Augsta ugunsbīstamība!

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests atgādina: “Saglabājoties ilgstošam sausumam un augstai ugunsbīstamībai, aicinām iedzīvotājus apzināties, ka apkārtnē vide kļuvusi ārkārtīgi sausa un pat vismazākā dzirkstele var izraisīt postošu ugunsgrēku. Nevēriģi nomesta nenodzēsta cigarete, bez uzraudzības atstāts grīls vai ugunskurs un atklātas liesmas lietošana var kļūt par iemeslu ugunsgrēkam. Turklāt sausās konstrukcijas un apkārtnē vide ne tikai ātri aizdegas, bet arī veicina liesmu straujāku un ātrāku izplatīšanos, kā rezultātā ugunsgrēku platības ir lielākas, nekā tas būtu citos apstākļos. Sausuma sekas izjūt arī ugunsdzēsēji glābēji, kuri netipiski jūnijam katru dienu dodas dzēst vairāk nekā piecdesmit ugunsgrēkus. Aicinām būt piesardzīgiem un ārkārtīgi uzmanīgiem, lietojot atklātu liesmu!”

Latgalē noslikst diķos, pārsvarā – vīrieši

15.maijā Latvijā tika atklāta oficiālā peldsezona, arī šīs nedēļas laika apstākļu prognoze daudzus mudinās doties atpūsties pie ūdens un peldēt. Aizvadītajā gadā peld sezonā (laikā no maija līdz septembrim) ugunsdzēsēji glābēji ūdenstilpēs izglāba 63 cilvēkus, tajā skaitā deviņus bērņus, bet traģiski atpūta pie ūdens noslīdzās 48 cilvēkiem.

Analizējot ūdenstilpes, kurās cilvēki peld sezonā iet bojā, secināms, ka Kurzemē biežāk nelaimes notika ezeros, Zemgalē, Rīgā un Pierīgā – upēs, bet Vidzemē un Latgalē – piemājas diķos. Lielākā daļa no bojāgājušajiem bija vīrieši.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) aicina ikvienu iedzīvotāju pārdomāt savas vasaras atpūtas ieceres un padarīt tās pēc iespējas drošākas. “Šogad, uzsākot peld sezonu, jāatceras, ka tā iesākusies ar strauju laika maiņu. Ja vēl maija sākumā laiks bija vēss, tad šobrīd gaiss jau ir vasarīgi silts, tomēr ūdens temperatūra šobrīd vēl ir ļoti mēnīga. Proti, ūdenstilpju virspusē tā ir sasilusi, bet zemākos slāņos ūdens vēl var būt pat ledains. Dodoties peldēt šādos apstākļos, jāievēro īpaša piesardzība – nedrīkst strauji ieiet vai lēkt ūdenī. Savukārt viens no biežākajiem noslīkšanas iemesliem ir peldēšanās alkohola reibumā, kad cilvēkam ir traucēta apziņa un viņš labprāt uzņemas risku, taču ir samazināta koordinācijas spēja un reakcijas ātrums, piemēram, lai saprastu, cik tālu ir aizpeldēts. Līdz ar to alkohola lietošana un atpūta pie ūdens nav savienojamas lietas! Ja tomēr esat reibumā, neejiet peldēties – palieciet krastā! Atcerieties, ka lielākā daļa cilvēku noslīkst, būdami alkohola reibumā! Atturiet savus draugus vai radus no došanās ūdenī, ja viņi ir dzērumā!” uzsver ugunsdzēsēji glābēji.

VUGD atgādina, – gadījumos, ja redzat, ka cilvēks slīkst, nekavējoties izsauciet ugunsdzēsējus glābējus pa tālruna numuru 112, pēc iespējas precīzāk norādot nelaimes vietas koordinātes un piebraukšanas iespējas!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Dažādas krāsas vieno pilsētmāsas

* Sākums 6., 11.lpp.

Kur satikt ziemeļlatgaliešus?

Kultūrvēstures centra "Liču mājas" vadītāja Inta Jurča, spriežot par senajām tradīcijām, kas noteikti jā saglabā, smeļ: "Kur satikt kārsaviešus, ja ne tirgus laukumā?" Jāsecina, ka šo jautājumu var attiecināt arī uz mūsu pusē ļaudīm, jo 5-10 minūšu laikā Kārsavas tirgū sastopām vairākus balviešus.

Kārsavas tirgū. Baltinavas vidusskolas pedagoģe, Vectilžas folkloras kopas "Saime" vadītāja un garīgo dziesmu dziedātāja Solveta Logina (foto – no kreisās) atzīst, ka bieži apmeklē Kārsavas tirgu: "Kāpēc? Ir izvēle. "Lūgta atklāt, ar ko Balvi atšķiras no Kārsavas, Solveta secina, ka kārsaviešiem pierobeža ir tuvāk: "Savulaik Baltinava bija Kārsavas sastāvā." Savukārt meita Sonora sprieda, ka Kārsavā, kas ir mazāka par Balviem, tirgū ir daudz vairāk cilvēku. Pilsētmāsām viņas novēl saglabāt iedzīvotāju skaitu.

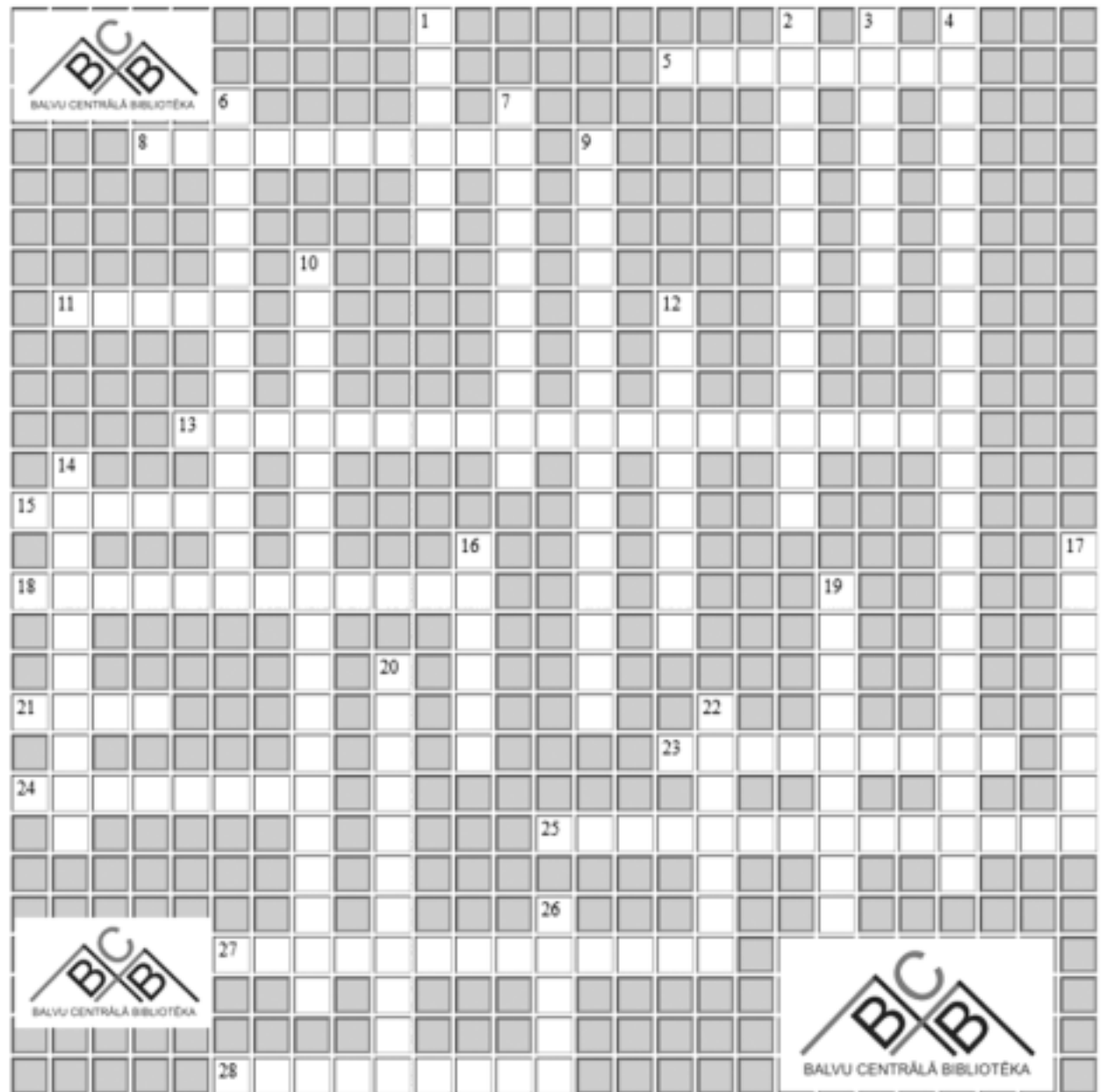
Tradīcija ir nemainīga. Katra mēneša trešajā svētdienā ļaudis no visas Latvijas sabrauc uz Kārsavas Lielo tirgu iepirkt un pārdot.

Kā pilsēta ieguva savu vārdu? Pastāv leģenda, ka Kārsava savu nosaukumu kā apdzīvota vieta ieguva poļu-zviedru kara laikā, kas zviedru karaspēka vienības karaļa Gustava Ādolda vadībā bija ieņēmušas Ludzu. Toreiz ceļa posmā Malnavas muiža – Naudaskalns notika kauja starp poļu un zviedru karaspēku vienībām. Kauja ilgu visu dienu, abās pusēs bija daudz kritušo, kuru vidū bija arī pulkvedis Korsovskis. Gan kritušos karavīrus, gan pulkvedi guldīja zemes klēpī netālu no miestīņa. Vēlāk, kad tuvos un tālos novados poļu karaspēks guva uzvaras, uz kapa uzstādīja baltu krustu. Dažus gadus vēlāk karavīru kapa tuvumā sāka apglabāt arī mirušos miestīņa iedzīvotājus. Ar laiku apdzīvoto vietu sāka saukt par Korsovku. Pēc Latvijas neatkarības iegūšanas nosaukumu latviskoja un radās Kārsava.

Prātnieks 6. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

- Dziedātājputns.
- Apģērba sastāvdaļa.
- Galda spēle.
- Viena no garākajām maģistrālēm pasaulē.
- Aktrises un runas pedagoģes Zanes Daudziņas pirmā grāmata.
- Viena no laika mērišanas ierīcēm.
- Jauns Jusi Adlera-Olsena romāns.
- Izplatīta nezāle mazdārziņos.
- Latīniskais nosaukums ir *Agaricus*.
- Puķes un augi, ar ko Ligo vakarā izrotā māju un pin vainagus.
- Zivju suga.
- Sinonīms Latvijā bieži sastopamai beku sugai.
- Gliemeži jeb...
- Jaunā Rīgas teātra aktrise.
- Jūras šaurums starp Lielbritānijas salu un Franciju.
- Viena no izplatītākajām alterācijas zīmēm, kas paaugstina skaņas augstumu par pustomi.

Horizontāli

- Ūdenssporta veids.
- Purva dabas taka Latgalē.
- Lipīga un viskoza saldviela.
- Jūnija mēneša autors Zvaigznes grāmatnīcās.
- Darbarīks.
- Latvju rakstu zīme.
- Svētki, ko svin vasaras saulgriežu laikā.
- Viens no pirmajiem produktiem, kas izaug dārzos. Plaši izmanto kulinārijā, īpaši konditorejā.
- Došanās uz tuvāku, tālāku galamērķi, lai sagādātu patīkamus brižus.
- Divgadīgs vai daudzgadīgs tauriņziežu dzimtas lakstaugs ar stipri zarainu sakņu sistēmu.
- Pasaules čempionāta bronzas medaļas ieguvējs Latvijas hokeja izlases sastāvā, kā arī čempionāta labākais vārtsargs un vērtīgākais spēlētājs.
- Īpašs tērps un aprīkojums, kas paredzēts cilvēka izolēšanai no apkārtējās vides ar necaurīdīgu slāni.

5. kārtas atbildes

Vertikāli: 1.Mātes piens. 2.Maija Migla Streiča. 4.Tauki. 5.Tūve Alsterdāla. 6.Ēriks. 8.Madeira. 9.Melnais stārķis. 12.Maijai. 13.Zigmunds Freids. 17.Jānis Klīdzējs. 18.Stāvdraži. 19.Ziedputekšņi. 21.Rēzeknē.

Horizontāli: 3.Valentīna Kaša. 7.Kuņģis. 10.Astoņas zvaigznes. 11.Ķirzakas. 14.Ceriņi. 15.Mātes diena. 16.Cūku muzeju. 20.Dzintra Sprudzāne. 22.Drauga tarifs. 23.Pilādži. 24.Maijs. 25.Vasarsvētki. 26.Gaiļbiksīte. 27.Sliekas.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, I.Svilāne, V.Ločmele, Ā.Zeltkalne, I.Homko, L.Mežale, Z.Pulča, J.Pošeika, A.Ruduks. **Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem JURIS POŠEIKA** no Balviem. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033.**

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

PĒRKAM
Augošu koku cirsma
un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:
• Veicam bezmaksas konsultācijas;
• Palīdzam meža taksācijas
sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
• Palīdzam iesniegt ciršanas
pieteikumu VMD.

Metsā
Telefoni informācijai: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com.lv

Pērk izcirstus mežus
(3000 EUR/ha), jaunaudzes,
zemi. Tālr. 28282021.

Pērk vecu naudu, fotogrāfijas,
apbalvojumus utt.
Tālr. 26233662.

Pērkam meža īpašumus, cena no
1500-10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

Pērkam izstrādātus mežus,
jaunaudzes, izcirtumus.
Godīga samaksa.
Tālr. 29246569.

Pērku mežu, lauksaimniecības
zemi. Tālr. 29386009.

TROVENT
Pērk mežu un
lauksaimniecības zemi.
www.trovent.lv
e-pasts: info@trovent.lv
29429555

Iepērkam LIELLOPUS!
62003939
info@senlejas.lv

Pārdod

Pārdod lopbarības kviešus.
Tālr. 27862572.

Pārdod piekabi, metināšanas
pusautomātu. Tālr. 29464038.

Z/S "GRAČUĻI" pārdod jaunputnus,
dējējvistas. Pieteikumi
pa tālr. 29186065.

Jaunputni, broileri, pīles, zosis uz
pieteikuma. Tālr. 29424509.

Pārdod ledusskapi *Samsung*,
EUR 50. Tālr. 26248452.

Pārdod labu, skaldītu malku.
Ātra piegāde. Tālr. 26425960.

Pārdod grieztu, skaldītu malku.
Tālr. 29196108.

Skaldīta malka. Cena
40 EUR/berkubā. Piegādes
apjoms līdz 7 berkubiem.
Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod metāla jumtus un
notek sistēmas no ražotāja.
Cena no 6,50 EUR/m².
Tālr. 28382940.

Metāla jumta segumi par labām
cenām. Piegāde, uzstādīšana.
Tālr. 26360938.

Latvijā audzētu cūkgaļu. Ar piegādi.
Tālr. 26326705.

Dažādi

Logi. Durvis. Moskītu rāmji.
Noliktavas loģiem – 20% atlaide.
Bērzpils iela 2a.
Tālr. 26343039.

Veikalā "DAUTEKS" jauns
piedāvājums gultas veļai, zeķēm,
zeķbiksēm, "Laumas" veļai.
Balvos, Brīvības 46b.

Zāgē, skalda malku.
Tālr. 23205101.

Zāles pļaušana, zāles
smalcināšana. Tālr. 26512307.

Smalcina ganības, pļavas.
Tālr. 29165808.

Piedāvā zāles pļaušanas
pakalpojumus.
Tālr. 26065442.

KAPU VIETU LABIEKĀRTOŠANA.
Pieminekļi, apmales, apžogojumi.
Kvalitatīvi, ar garantiju.
Tālr. 22045514.

Vēlos īrēt 2-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 27317575.

Urbj akas, lerok, savieno
ūdensvadus mājā, kanalizāciju.
Tālr. 25685918.

Piedāvā smilti, granti, šķembas,
melnzemi. Remontē piebraucamos
ceļus. Tālr. 25685918.

Smiltis, grants, šķelda (dažādas
frakcijas). Piegāde. Ceļu remonts.
Tālr. 29208179.

Piedāvā pļavas pļaušanai
Lazdukalna pagasta Pilsniekos pie
šosejas. Tālr. 26174282.

Dūmvadu, dabīgo ventilāciju,
apkures ierīču, dūmeju apsekošana,
tīrīšana, remonts, izgatavošana,
mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana.
Logu, durvju montāža. Telpu
remontdarbi, Dūmu detektori.
Tālr. 22363236, 20404400.

Attīrām apaugumus.
Izstrādājam mežus.
Tālr. 26660199.

Siltinām mājas ar ekovati, granulām
un termoputām.
Tālr. 26748235.

Talka

Sestdien, 17.jūnijā plkst. 9.00
PLIEŠOVAS (Baltinava) kapu
sakopšanas talka. Lūgums ņemt
līdzī trimmerus.

Līdzjūtības

*Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers tev spēku dod.
Lai labā, apkļusī sirds vēl ilgi
Teic padomu un ceļa maizi dod.*

(J.Silazars)

Izsakām līdzjūtību un domās esam
ar **Ariadnu, TĒVU** mūžībā pavadot.
Baltinavas vidusskolas klasesbiedri
un audzinātāja

*Mūža vilciens pa gadskārtu sliedēm
Norimis traukties un palicis kluss,
Smilšu kalnā zem dzīvības priedēm
Nu darbi, rūpes un vasaras dus.*

(V.Rūja)

Izsakām patiesu līdzjūtību
**Stērnīku ģimenei un pārējiem
tuviniekiem, pavadot ĒVALDU**
mūžībā.

Barkānu ģimene

*Ne sasaukt, ne ieraudzīt vairs,
Mēms klusums un tukšums vien
atsaucas man...*

Vispatiesākā līdzjūtība **Valdim
Dortānam un viņa bērnu
ģimenei, brāli
STAŅISLAVU DORTĀNU** mūžības
ceļā pavadot.

Vija

*Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied...*

Mūsu patiesa līdzjūtība **Viesturam
Krainajam ar ģimeni**, pavadot
MĀTI, VECMĀMIŅU mūžības ceļā.
Kaimiņienes: Marta, Skaidrīte

*Uz lūgšanu spāniem gars steidzas,
Kur mūžīgā skaidrība mirdz,
Tur vētras un negaisi beidzas,
Tur mieru gūst cilvēka sirds.*

Skumju un atvadu brīdī izsakām
līdzjūtību **sievai, dēļiem un
mazbērniem**, pavadot
ALBERTU PRIEDESLAIPU
mūžībā.

Bijušie kaimiņi: Ludmila, Pēteris

**SIA "Baltic
Akmens"
PIEMINEKĻU
IZGATAVOŠANA
Kārsavā,
Vienības ielā 59
Tālr. 26625545. Pasūtījumu
pieņemšana SESTDIENĀS!
Rēzeknē, Rīgas 9
Tālr. 20004200.**

Atceries!

Jūnijā ir ne tikai Jāni,

bet arī noslēgsim pusgada
abonēšanu!

Pārlicinies, vai

abonēji

Vaduguni

**turpmākajiem
mēnešiem?!**

Nākamais avīzes

numurs iznāks

22.jūnijā!

Vaduguns
Indekss 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autoros.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. **64507018**
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934;
Z.LOGINA - T. 29203754; I.ZINKOVSKA - T. 28319682;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: **vaduguns.lv**

Datorsalikums-
**SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS**
Iespīests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2370